

BULLETIN

verschijnt drie-maandelijks

mei 1986, nummer 51

KONTAKTGROEP
AUTOMAATBOEKJES
EN ROLZEGELS

NEDERLAND

Zomerboekje (no. 32)

Heeft u al een voorraadjie ingeslagen van deze boekjes? U steunt er ook een goed doel mee!

Over allerlei kenmerken van dit boekje staat in ons Bulletin weer het een en ander. En de rubriek Nieuwtjes.

Zoals u wellicht zult weten gaan de posttarieven per 1 juli a.s. omhoog. Dus .... nieuwe boekjes en nieuwe zegels.

De loketstroken van Nederland zijn deze keer ook niet vergeten. Er staat dan ook het een en ander in dit Bulletin. O.a. over de kleine-uur-aanduidingen; over demonstratie voor PTT-personeel; en een uitgebreid overzicht van de gebruikte papiersoorten bij de in gebruik neming van de Nederlandse Loketfrankeermachines, waarbij naamgeving en beschrijving van die papiersoorten slechts dienen om een discussie op gang te brengen; en niet te vergeten het nieuws van de gehele wereld.

Dit keer is er geen Wereldcatalogus. Al het materiaal was niet binnen en zonder al die gegevens kan men niets beginnen.

Dit Bulletin bevat wederom een zeer interessante prijsvraag. Ik reken dan ook op veel inzendingen.

De voorzitter heeft een nieuw telefoonnummer. Neemt u daarvan goede notitie. Het staat elders in dit Bulletin.

Ook de rubriek Rolzegels is weer goed vertegenwoordigd in dit Bulletin. Voor de liefhebbers is er veel te lezen en te bestellen om bij te blijven!

En dan vindt u verder nieuws van allerlei aard in dit Bulletin. Veel leesgenot.

Jan O.

WELKOM IN ROTTERDAM

Zaterdag 31 mei 1986.

Verzamelgebouw-zuid,
Caférestaurant Rustburcht
(ingang zalencentrum).

Strevelsweg 702/734

Telefoon: 010 - 4 81 34 10

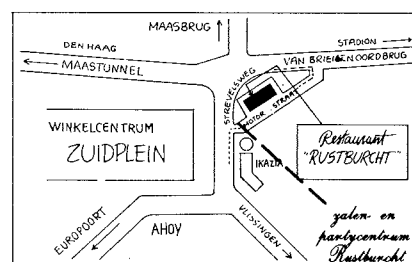
Automobilisten:

Motorstraat inrijden,
parkeren voor en nabij de ingang.

Openbaar vervoer:

Met Metro naar Zuidplein, daarna
lopend door winkelcentrum,
richting Ikazia.

zaal open	10.00 uur
bezichtiging kavels	
vanaf	11.30 uur
<u>begin vergadering</u>	<u>13.30 uur</u>
veiling	aansluitend
zaal sluit	17.00 uur

Bestuur: J. Hali, Ulenpaslaan 51, 6825 EE Arnhem, telefoon (085) 61 1889, *veilingen*
P. Houdewind, Postbus 609, 2270 AP Voorburg, telefoon (079) 51 78 49, *voorzitter, redakteur automaatstroken*
G.H. Kuijt, Postbus 1006, 2400 BA Alphen aan den Rijn, telefoon (01720) 451 14, *sekretaris*
P. Portheine, A. Scheffersingel 38, 3351 BC Papendrecht, telefoon (078) 15 20 02, *penningm./verz. Bulletin*
W. de Rooy, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk, telefoon (04160) 31 45 1, *redakteur postzegelboekjes*
H.J.T. Bos, Naxosdreef 79, 3562 JC Utrecht, telefoon (030) 61 56 82, *redakteur rolzegels*

Eindredakteur, J. Oosterboer, J.A. Stiermanlaan 5, 3181 PN Rozenburg, telefoon (01819) 169 13.

Kontributie/Ledenadministratie: H.J.D. Sparreboom, De Were 88, 3332 KH Zwijndrecht - postgiro 3092962, tel. (078) 1919 11
Overname van artikelen uit de bulletins van de Kontaktgroep alléén na schriftelijke toestemming van het bestuur, onder bronvermelding.

Verslag van de bijeenkomst van de Kontaktgroep te Rotterdam op zaterdag 8 maart 1986

Voorzitter Houdewind opent de vergadering en toont zijn vreugde over de grote opkomst.

Mededelingen van het bestuur:

1. De commissie, belast met de naamswijziging deelt mee, dat 10 voorstellen zijn binnengekomen. Hieruit is door de commissie als eerste geplaatst POSTAUMAAT en als tweede ROLAUT. Na discussie wordt besloten, dat de Kontaktgroep in de toekomst zal gaan heten POSTZEGELVERENIGING "POSTAUMAAT".

2. Op 31 december 1986 zal de heer Hali zijn activiteiten als veilingmeester en als bestuurslid beëindigen, na resp. 50 veilingen en 13 jaar als bestuurslid van de Kontaktgroep. De heer H. de Ruiten zal de eindverantwoordelijkheid voor de veiling krijgen, terwijl de heren S.J. Delfos en V. Henken de administratieve werkzaamheden van de veiling op zich zullen gaan nemen. Voor de vakant komende bestuursfunctie worden suggesties ingewacht.

3. Het bestuur heeft het 12½-jarig jubileum en het verschijnen van het 50ste Bulletin extra cachet willen geven door de heer Th. Schipper voor te dragen voor benoeming tot erelid van de vereniging. Nadat de vergadering onder applaus akkoord is gegaan met de voordacht, speldt de voorzitter de heer Schipper een zilveren revers-speld op met als voorstelling het embleem van de vereniging.

De prijzen van de bulletinverloting vallen op de nummer 86168, 86645, 86326, 86291 en 86306. Geen van de prijswinnaars is in de zaal aanwezig, zodat ze zich met de penningmeester in verbinding kunnen stellen.

De prijzen in de zaalverloting kunnen wel ter plaatse worden uitgereikt. Een set bulletins (nummer 1 t/m 40) wordt gewonnen door de heer Broere.

Ten aanzien van de statuten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. art. 2: automaat- en loketstroken worden toegevoegd;
2. art. 2b: gelijk wordt soortgelijk;
3. art. 3: nalatenschappen als bron van inkomsten worden opgenomen;
4. art. 7: andere mogelijkheden tot royement worden opgenomen.

Alle (eventuele) wijzigingen worden goedgekeurd onder voorbehoud van goedkeuring door de notaris. Daarna kan de WEGWIJZER verschijnen.

De heren Houdewind, De Rooy en Bos melden allerlei nieuwe uitgiften. Over de 5000-rollen ontstaat een uitgebreide discussie. De heren Bos en Druijf zullen proberen meer duidelijkheid in deze duistere zaak te krijgen.

De heer Kuijt gaat uitgebreid in op de problemen en frustraties bij Nieuwtjesdienst-3. Met de uitlevering van alle bestellingen is op 7 maart een begin gemaakt. De discussie in de zaal wordt tenslotte op verzoek van enkele leden beëindigd.

Rondvraag:

1. De heer Van den Akker spreekt zijn dank uit voor de activiteiten van Nieuwtjesdienst-3 en toont begrip voor de uitgesproken frustraties.

2. De heer Bakhuizen van de Brink geeft een korte toelichting op het drukproces van de Zomerboekjes 1986.

3. De heer Goudswaard heeft sterk de indruk, dat door communicatiestoornissen binnen het bestuur Nieuwtjesdienst-3 niet in de gelegenheid is geweest voor de leden de sluiting c.q. overplaatsing van het kantoor Baljuwslaante Haarlem volledig te documenteren. Hij acht de gang van zaken in strijd met artikel 2 van de Statuten. De heren Hali / Kuijt gaan hier uitgebreid op in.

4. De heer Goudswaard acht het onjuist, dat kopie voor het Bulletin buiten de eindredakteur om naar de drukker gaat, waardoor de eindredakteur geen verantwoordelijkheid voor bepaalde artikelen kan dragen. De voorzitter deelt mee, dat het bestuur inmiddels heeft besloten, dat alle kopie voortaan via de heer Oosterboer gaat.

5. De heer Rutten stelt een vraag over de prijzen van de door Nieuwtjesdienst-3 uitgeleverde gestempelde stroken. De heer Kuijt geeft hierop de volgende toelichting: Tijdens de besprekingen met de Dienst Zegelwaarden en Filatelie is gesteld, dat bij levering van gestempeld materiaal een stempelgeld van 5 cent zou worden gerekend. Dit is nooit herroepen en de gestempelde stroken zijn dus voor 10 cent aangeboden aan de abonnees. Hoewel er voor de afnemers dus een zeker recht op terugbetaling bestaat, is overwogen dit niet te doen, maar met name de kosten van porto, die door de afnemers vooruit zijn voldaan op basis van een raming, sterk zijn overschreden. Dit geldt ook voor andere onkosten. Het bestuur meent er juist aan te doen, om een en ander daarom zo te laten, teneinde een grote administratieve rompslomp te vermijden.

De voorzitter sluit de vergadering onder verwijzing naar de volgende bijeenkomst te Rotterdam op zaterdag 31 mei 1986.

G.H. Kuijt.

Dringende oproep!!

Bij de uitlevering van de loketstroken van de 127 nieuwe loketfrankeermachines zijn enkele fouten gemaakt. Hierop is door verschillende leden gereageerd met terugzending van dubbel ontvangen materiaal. Er zijn o.a. nog "zoek": een postfrisse strook van 70 cent met FM 5024 en een FDC van FM 5114. Ik verzoek alle abonnees dringend na te gaan of zij soms een van deze stukken dubbel hebben ontvangen. U doet daar een van uw medeleden een groot plezier mee. Reacties graag aan het adres van Nieuwtjesdienst-3.

Vergaderdata

De overige bijeenkomsten voor 1986 zijn gepland in Rotterdam-zuid, Strevelsweg 702/734. Heeft u de data - zaterdag 20 september en zaterdag 13 december 1986 - al genoteerd ?

Nieuw telefoonnummer voorzitter

Onze voorzitter de heer P. Houdewind heeft met ingang van heden een nieuw telefoonnummer:

079 - 51 78 49

De jubileumverloting

De prijzen van de Bulletinverloting zijn gevallen op de volgende nrs.:

- 1 nr. 86168 boekje 15a met volledige perforatie;
- 2 nr. 86645 boekje 6eF met stempel ONGELDIG;
- 3 nr. 86326 loketstroken België op FDC, 24 st.;
- 4 nr. 86291 rolzegel 25ct Vlag in 5-strip;
- 5 nr. 86306 PEAK meetloep met verlichting.

Stuur een fotokopie van de gehele pagina Alg. 737 van Bulletin no. 50, met het winnende nummer aan de penningmeester en u ontvangt uw prijs per omgaande. (Vergeet niet uw naam en adres te vermelden!).

Het adres is: P. Portheine - A. Scheffersingel 38 - 3351 BC Papendrecht.

Onze Prijsvraag

Zoals u wellicht weet neemt de PTT vaak eerst proeven voor ze het definitief "doen".

Zo ook met deze afgebeelde automaat.

Hij heeft, voordat de boekjes definitief uitkwamen, enkele weken gehangen in een groot postkantoor in Nederland.

De vraag is dan ook:

WELKE GROTE PLAATS WAS DAT ?

Uw oplossing gaarne insturen voor donderdag 29 mei a.s. aan:

Redactie Bulletin
J.A. Stiermanlaan 5
3181 PN Rozenburg

Tentoonstellingen

De heer A. Verbiest te Zuiddorpe behaalde op de tentoonstelling te Hulst BRONS met zijn verzameling "Nederlandse Rolzegels".

De heer P. Bakker te Geleen behaalde op te tentoonstelling Limburgse Philatelistendag (19 - 20 april 1986) te Reuver ZILVER met "Genummerde Rolzegels Nederland".

Agenda bijeenkomst 31 mei 1986

1. Opening
2. Verslag maart-bijeenkomst
3. Mededelingen van het bestuur
4. Nieuwtjes
5. Rondvraag
6. Sluiting.

**LEIDERDORPSE
POSTZEGELHANDEL**

Het vertrouwde adres
voor al uw filatelistische behoeften

Tevens

INKOOP EN VERKOOP VAN POSTZEGELS VAN DE HELE WERELD

C. BOS
Hoofdstraat 6
2351 AJ Leiderdorp

Privé
01717-3000

Winkel
071-412266

Advertenties

FIP-1e Dag-Maximumkaart met loketstrook A'dam-O.K. 20.8.81 voorstellende de overgang van proef-LS FM000 naar definitieve nummering. Verkrijgbaar van FM3282 en FM3283 voor f 12,50 per stuk + gratis teststrook (0000) van één der nieuwe FRAMA-loketmachines. Betaling d.m.v. giro- of bankbetaalkaart.
H. de Vries, Brusselstraat 134, 4826 NK BREDA. Tel.: 076-711599.

Een uitvoerige omschrijving van de 5 papiersoorten voorkomend bij de nieuwe FRAMA-loketstroken met instructies om deze te kunnen determineren plus ter vergelijking 5 verschillende stroken voorstellende deze 5 soorten samen voor f 4,50 incl. porto. Zend giro- of bankbetaalkaart aan:
H. de Vries, Brusselstraat 134, 4826 NK BREDA.

TE RUIL AANGEBODEN: Testwaardes nieuwe FRAMA-machines 5064, 5066, 5103, 5104, 5108 en 5124 postfris en 5076, 5104 en 5124 gestempeld met vol rondstempel 27-1-1986. Gevraagd alle andere testwaardes. Voor belangstellenden is ook een ruil- en zoeklijst beschikbaar voor gewone waardes, gespecificeerd naar papier-soorten.
H. de Vries, Brusselstraat 134, 4826 NK BREDA. Tel.: 076-711599.

TE KOOP GEVRAAGD: zegel 7 ct (cijferzegel) drukwerktaarif uit boekje 1, op kaart. Tariefperiode: vanaf 2 sept. 1964 - 1 juni 1965.
Brief, gefrankeerd met zegel van 18 ct uit boekje no. 3 (Juliana), RECHTS ongetand. Tariefperiode: 1 juni 1965 - 1 mei 1966.
Brief gefrankeerd met zegel van 30 ct uit boekje no. 11 (Juliana). Tariefperiode: 1 nov. 1971 - 1 sept. 1972.
Eén en ander moet blijken uit een goed stempel, waarin de datum goed leesbaar moet zijn! J. Oosterboer, J.A. Stiermanlaan 5, 3181 PN Rozenburg.

Artikelen en Advertenties voor Bulletin 52

Heeft u behoefte om artikelen te schrijven voor het Bulletin, dan is dat uiteraard van harte welkom. Het typewerk kan eventueel voor u gedaan worden, dus dat hoeft geen beletsel te zijn.

Kopij en advertenties voor BULLETIN 52 moeten binnen zijn op VRIJDAG 1 AUGUSTUS 1986 bij de eindredakteur.

SONDER ANGEBOT		ATM / SFS	April 1986
ATM - Markus Seitz Postfach 4250 CH- 6002 Luzern Tel. int. +41 41 23'28'25	- Lieferung mit Rechnung (30 Tage) - Preise in Schweizer Franken - Portofrei ab sFr. 100.-- ! - 10 Tage volles Rueckgaberecht	PC Amsterdam	5605065
FRANKREICH NEUE FRAMA - ATM CONCARNEAU			
FRAMA-Briefmarkenautomat, Ersttag 21.2.1986, ATM-Nummer S01 29039			
___ x	FR-085 ATM Concarneau ** 0010 (S01 29039)	Fr.	1.--
___ x	FR-088 ATM Concarneau D Ersttag Vollstempel	Fr.	7.50
___ x	FR-102 ATM Concarneau FDC Ersttagsbrief 21.2.	Fr.	16.50
___ x	FR-099 ATM Concarneau 0000-Wert Kontrolldruck	Fr.	9.--
___ x	CH-173 ATM Schweiz Typ 6 0000-Wert **	Fr.	1.50
___ x	CH-156 ATM Schweiz Typ 6 Gummidruck ** RRR!	Fr.	9.--
___ x	CH-174 SFS 50 versch. Schalterfreistempel FRAMA	Fr.	9.--
NEUE ATM-LISTEN UND ANGEBOTE MIT UEBERRASCHUNG GRATIS			
MARKUS SEITZ, POSTFACH 4250, CH-6002 LUZERN / SCHWEIZ			

Mededelingen van de Ledenadministratie

NIEUWE LEDEN:

H.P.M. Diepstraten, Leeuwendallaan 20, 2281 GP Rijswijk
F. Krijgsman, Postbus 27060, 3003 LB Rotterdam
A.J. de Munck, Seistraat 32, 4331 NS Middelburg
A. Nieuwenkamp, Schietlood 2, 3224 PN Hellevoetsluis
Dr. A. Winter, 35 rue V. Basch, F 92120 Montrouge, Frankrijk
J.J. Rierdijk, Ruggeweg 12, 3232 AJ Brielle
P.D. Jopse, Albert Schweitzerstraat 10, 4416 CX Kruijningen
G.B.O. Wolf, v. Heemstralaan 64, 6814 KL Arnhem
W.A. van Loon Sauveur, Tapperstraat 10, 4204 TT Gorinchem
N. Bakker, Meerpad 25a, 1025 LA Amsterdam
P. Rewers, Sprinkhaanstraat 37, B 2210 Borsbeek, België

NAGEKOMEN OPZEGGINGEN:

J.M. Koning - 2312 TA Leiden; J. Dekker - 6533 JT Nijmegen; P.A. Hansum - 2961 AC Kinderdijk. -

TE KOOP: 50 ct Crouwel-rolzegels met misnummering in strips van 11 zegels of veelvoud daarvan tegen de prijs van f 2,- per zegel. De nummering is als volgt: 960-965-950-955-940-945 etc. Schriftelijke bestellingen bij de secretaris : Postbus 1006

2400 Alphen aan den Rijn

Porto extra!

Postzegelboekje 32, Antieke meetinstrumenten

Op 8 april 1986 verscheen het postzegelboekje met de zomerzegels naar een ontwerp van Kees Nieuwenhuijzen uit Amsterdam. De ontwerper heeft de afbeeldingen van de zegels ontleend aan oude gravures en getracht verband te leggen tussen de antieke meetinstrumenten met hun eigen karakter en de hedendaagse instrumenten, karakterloos, waarbij alleen het resultaat telt. Bijna alle hedendaagse resultaten worden digitaal weergegeven. Of de ontwerper in zijn opzet geslaagd is, laat ik in het midden, over smaak van zegels valt te twisten, maar hoe langer je de zegels bekijkt, des te meer kun je erin "zien".

Qua vlakindeling kun je zeer zeker stellen dat het geheel van het boekje goed uitkomt, iets storend vind ik bij sommige boekjes de witte streep tussen het groene en het blauwe vlak, veroorzaakt door het uiteenlopen van de drukcilinders. Omdat dit een druktechnisch probleem is (er is niet aan te ontkomen) wordt dit gedeeltelijk opgelost door hiertussen de perforatie te laten lopen.

Aangezien de drukdatum zeer vroeg was, was modelvel getekend voor akkoord op 30-01-86, waardoor ik niet de drukprocedure heb kunnen zien. Ook de mogelijkheid tot het maken van foto's was niet aanwezig. Aan de hand van het modelvel kan ik wel enige bijzonderheden en de vermoedelijke volgorde van drukken geven.

In tegenstelling tot boekje 31 staan de registerstrepen aan de rechterzijde exact 180° gedraaid, terwijl de halftonen aan de linkerzijde van de cilinder zich bevinden, gevolgd door een groot aantal kleine registerbalken in alle kleuren, maar de meesten zijn rose, ook met verschillende intensiteit. Aan de linkerzijde bevindt zich geen enkel paskruis, dit is net als bij boekje 31 waar geen snijlijn aanwezig is.

De vermoedelijke drukgangen zijn als volgt:

1e drukgang kleur rose, 2e drukgang kleur geel, 3e drukgang blauw, 4e drukgang kleur groen en de 5e drukgang kleur zwart. De grijze kleur is geen apart drukgang maar een samengestelde uit meerdere drukgangen. Er is dus ook geen grijze registerstreep op het modelvel aanwezig. Hieronder volgt dan weer de gebruikelijke lijst van plaatkenmerken welke specifiek zijn voor elk van de 22 verschillende boekje welke per cilinderomwenteling worden gedrukt. Voor degenen die de 22 boekjes in een album opbergen dient gezegd te worden dat boekje 11 het bovenste boekje in het albumblad moet zijn, het aansluitende boekje 10 plaatsen we er onder, dientengevolge begin ik bij het opnoemen van de kenmerken altijd bij boekje 11.

Linkerzijde:

- L 11. 2 Grijs stippen op 0,3 mm rechts van de "vertikaal" van de "0" resp. 1,8 mm schuin rechts ervan (1).
Grote grijze vlek in 2e "d" van nederland (1).
Zwarte stip 0,2 mm boven 1e "d" van nederland (4).
- L 10. Gele stip in het plusteken (1).
Zwarte stip in het middensegment van de 3 (4).
Gele stip 3,2 mm onder "3" (4).
- L 9. Gele stip 2 mm boven "c" comité (T9).
Retouche in de rechterhoek van "0" een denkbeeldige winkelhaak vormend (2).
2 Gele stippen 2,5 mm onder "c" (4).
- L 8. Gele stip links van het plusteken op 11 uur (1).
Meerdere gele stippen en vlekken tussen plusteken en "c" (4).
Gele stip 1,5 mm boven 1e "d" nederland (4).
- L 7. Bruinrose stip bij "t" jacobstaf (3).
Witte stip in de rechter horizontaal van "0" (3).
Bruin krasje tussen "er" nederland (3).
- L 6. 2 Zwarte stippen links van "c" comité (T).
Grijs vlekje links van 1e poot van 2e "n" nederland (2).
2 Witte stippen in het midden van de wolk (4).
- L 5. Vele grijze stippen in "20" (1).
Grijze vlek linksboven plusteken (3).
- L 4. Witte stip 3 mm rechtsboven "g" 1986 (3).
Zwarte stip 2,5 mm links van 1e "d" nederland (2).
- L 3. Grijs krasje boven "6" 1986 (1).
Witte stip 2 mm links van de bovenste wolkenkring (3).
- L 2. Grijs krasje in de witte balk 5 mm vanaf linkerzijde (3).
Witte stip 2,7 mm boven "b" jacobstaf (3).
- L 1. Zwarte stip 1 mm onder handvat van de balans (1).
Witte stip 1 mm links van de hand (1).
Grijze stip 3 mm rechtsonder "c" (4).

Rechterzijde:

- R 11. 2 Gele vlekken rechts van "d" nederland (4).
Zwart haaltje boven "0" 50 (1).
2 Gele stippen in horizontaal 2 mm van linker uiteinde (2).
- R 10. Gele stip 9 mm links van "z" zomerzegels (T).
Gele stip 4,5 mm onder "e" zomer (T).
Gele stip 9 mm links van "A" Antieke (T).
2 Gele vlekken 1 mm boven "0" 50 (2).
- R 9. Zwarte stip 0,3 mm rechts van balansarm, 4 mm van uiteinde (1).
2 Witte stippen 2,2 en 4,2 mm links van "S" balans (2).
- R 8. 12 Gele vlekken op de linkerzijde van de tekst, waarbij de 2 onder "s" stichting en de 2 onder "m" meet, het duidelijkst zijn (T).
Schuine kras door "30" (4).
- R 7. Lichte vlek $\emptyset$ 1 mm midden tussen manchets en balansarm (2).
Schuin blauw krasje lengte 3 mm vanaf 2e tand van rechts (4).
- R 6. Een wolk van grijze stippen in de linker bovenhoek (T).
Bruin haaltje tussen "la" balans (2).
Zwart krasje links van 1e "n" nederland (3).
- R 5. Witte vlek op "l" balans (2).
Schuine grijze kras door "g" stichting, lopend tot "er" zomer 2e regel (T).
- R 4. Grijze stippen door "G" 1e regel (T).
Gele stip boven "b" jacobstaf (3).
- R 3. Zwarte stip in de witte balk, 5 mm van links (4).
Vierkant vlekje links van de bovenste schaal (2).
- R 2. Beschadigde horizontaal segment van "2" zie ook L 9.
Witte stip 3,8 mm boven "l" balans (1).
Witte vlek 2 mm rechts van wolk (4).
- R 1. Zwarte stip in rechter vertikaal van "3" (3).
Wit vlekje 0,2 mm middenboven de bovenste schaal (2).

Enige opmerkingen tot slot: het vermoeden bestaat dat er wederom verschillende papiersoorten zijn gebruikt mij is bekend een spierwitte versie en een duidelijk andere welke bij daglicht veel geler is, met een duidelijke grauwsliuer. Onder UV kort en UV lang heb ik geen verschil kunnen ontdekken, maar men zij gewaarschuld.

De kaftcilinder vertoont weer dezelfde kenmerken als de vorige uitgave, wederom is duidelijk de cilindervoeg als horizontale kras te zien.

De duidelijkste heb ik gevonden in het postdistrict Rotterdam, bijna 2 mm breed over het gehele boekje. De opzet van de cilindervoeg is hem precies te laten vallen tussen 2 boekjes zodat de afwijkingen die ontstaan het minste opvallen.

C.J.H. Matser, 10-04-1986.

Advertenties

Te ruil aangeboden: Postzegelboekje 32, niet ingeplakt geweest voor serie knopwaarden Congo Zaire van 17-04-86 (dus ZONDER punt).
C.J.H. Matser, Groot Veldsweer 75, NL-3371 CB Hardinxveld-Giessendam.
Telefoon: 01846 - 2269.

Gevraagd: Nederlandse loketstroken op brief, bij voorkeur R-brieven.
C.J.H. Matser, Groot Veldsweer 75, NL 3371 CB Hardinxveld-Giessendam.

Te koop gevraagd: Boekje 6 B. Br. en Boekje 6 B. Sm. met telblokken.
Aanbiedingen aan : H. Jansen, Foeliestraat 37, 3193 TE Hoogvliet, tel. 010
Telefoon: 010 - 4 16 70 36.

Gevraagd: Loketstroken Nederland 27 januari 1986 ~~***~~/o/FDC, koop of ruil.
Zoek met name losse stroken in verschillende papiersoorten; liefst van 27 januari of een andere zo vroeg mogelijke datum.
Manco-/ruillijst op aanvraag.
Aangeboden: automaatzegels van diverse landen.
W. van der Putten, Bagijnenwaard 268, 2716 XE Zoetermeer.
Telefoon: 079 - 51 69 62.

Nieuwe Postzegelboekjes

NEDERLAND

Antieke meetinstrumenten

Op 8 april verscheen voor het derde achtereenvolgende jaar het door enkelen zo vermaledijde zomerzegelboekje.

Het bevat twee postzegels van 50+20 cent (balans) en twee van 70+30 cent (Jacobsstaf).

Het boekje kost daarom wederom f 3.40.

Drie van de vier zegels zijn twee-

zijdig ongetand, de buitenste driezijdig. Gelukkig hebben alle vier de zegels dit jaar eenzelfde stand. Een vreemde gewaarwording is de in kleur 'gedrukte' perforatie. Mede ook hierdoor verschillen de boekjeszegels hemelsbreed van de velzegels.

De kافت van dit vermoedelijk door alle boekjesverzamelaars en 99.9% van de Nederlandverzamelaars toegejuichte bijzondere boekje vermeldt gegevens over de postzegels en het doel van de bijslag. Het boekje heeft als volgnummer 'PB 32'. Ze blijven op het postkantoor (dus niet via de automaat uiteraard) verkrijgbaar tot en met 23 mei.

De al eerder aangekondigde automaatboekjes 'PB 33A' en 'PB 34A', welke in verband met de tariefswijziging per 1 juli noodzakelijk werden, zullen op 17 juni voor het eerst verkrijgbaar worden gesteld.

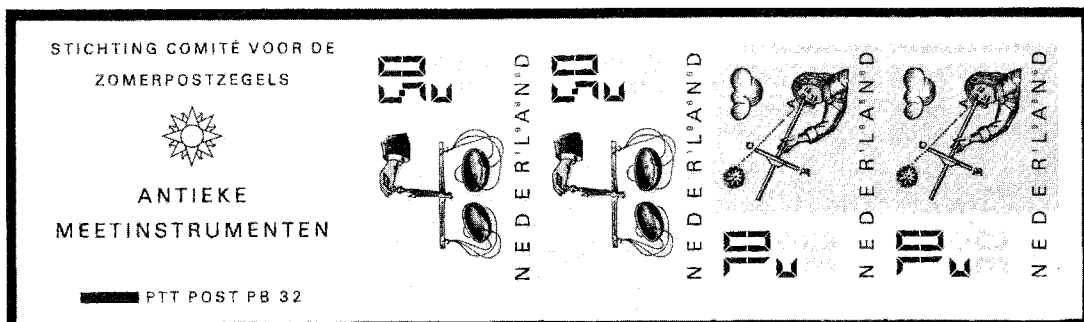
Boekje 33 heeft als inhoud driemaal 55 cent (het nieuwe kaarttarief), tweemaal 10 cent en éénmaal 5 cent. Boekje 34 krijgt viermaal 75 cent (brieftarief).

AUSTRALIË

Het 'behangmotief'-boekje van \$ 1.00 uit 1985 werd eind december in een tweede druk uitgeleverd. Er zijn weinig opzienbarende verschillen: andere rugperforatie, andere papiersoort kافت, witte rand aan uiteinde onbedrukt (bij de eerste druk vaak motiefrand).

DDR

Een nieuwe oplage van het boekje met de geschiedenis van de telefoon op de omslag: boekje 22.

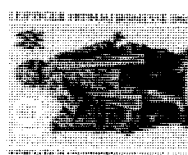
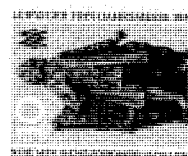
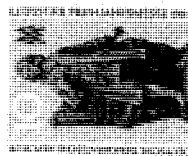

Wir sichern die Nachrichtenbeförderung und Nachrichtenübermittlung für die Bevölkerung, die Wirtschaft und die gesellschaftlichen Organisationen.

Das Post- und Fernmeldewesen bietet Mädchen und Jungen die Möglichkeit, folgende Berufe zu erlernen:

- Facharbeiter für Nachrichtentechnik
- Fernmeldebaumonteur
- Facharbeiter für Postverkehr
- Facharbeiter für Fernmeldeverkehr
- Postfacharbeiter (8. Klasse)

Informieren Sie sich über Ausbildungs-, Einsatz- und Qualifizierungsmöglichkeiten bei Ihrem Post- und Fernmeldeamt

V-5-2

De kافتkleur is violet-ultramarijn met een rosegrijze achtergrond van de telefoons. De binnenzijde is geheel nieuw: links een wervingsadvertentie van de post, rechts linksonder het nummer V-5-2.

In februari kwam een nieuw automaatboekje uit. Het toont als afbeelding een gelukstelegram. Het is nog onduidelijk of het hier een boekje van 1 of 2 mark betreft.

DENEMARKEN

Op 20 maart verscheen een boekje met tien bijzondere zegels, welke op dezelfde dag uitkwamen ter gelegenheid van de 200ste verjaardag van de vestiging der legeringsgebouwen van de koninklijke Deense lijfwachten en de Rosenborg exercitie-terreinen.

Het boekje heeft een fraaie veelkleurige omslag.

Het heeft als nummer S40.

Vogels

Boekje S41 verschijnt op 19 juni. Het bevat vijf zegels van 280 øre met het motief 'vogels' en kost dus 14 kronen.

WEST-DUITSLAND

Berlijn 11 tekst 1

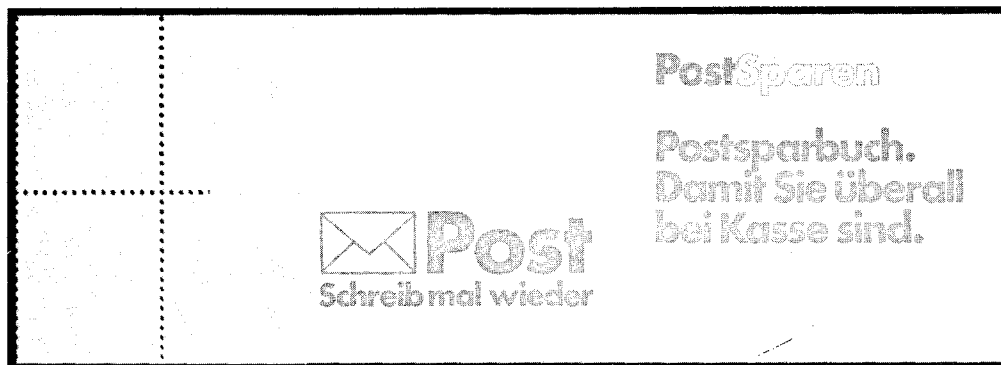
Na ongeveer één jaar verscheen er weer een nieuwe tekst in de reeks 2-markboekje 'burchten en kastelen' van Berlijn. Het is de alfde tekstvariant sinds 1 april 1980.

De linkerbinnenzijde bevat een reclame van de firma Krüger 'Lieber Briefmarkensammler:...' en de rechter een slogan van de postgiro 'Postgiro-konto- preiswert, schnell, bequem.'

West-Duitsland. Tekstverschuiving 3-markboekje, tekst i

In maart dook een fors aantal boekjes 24i op, waarvan de teksten op de binnenzijden sterk verschoven waren. Zodanig dat eigenlijk een nieuwe tekst ontstond. Niettemin spreekt men in Duitsland inmiddels van 24i I, de normale versie, en 24i II, de versie met verschoven binnendruk.

- 24i I normaal * tekst links in het midden
* tekst 'Postsparen...' boven en 'PostSparen' onder

- 24i II variëteit * tekst links onder
* rechts 'PostSparen' boven en 'Postsparenbuch...' in het midden.

De Bundesdruckerei zou een week lang abusievelijk boekjes met deze tekstverschuiving vervaardigd hebben. Hoewel advertenties in Duitse bladen anders deden vermoeden, kan men dus beslist niet van een zeldzaamheid spreken.

Nieuwtjesdienst 1 (heeft sinds kort ook Duitsland in z'n pakket) levert boekje 24i II aan alle abonnees uit.

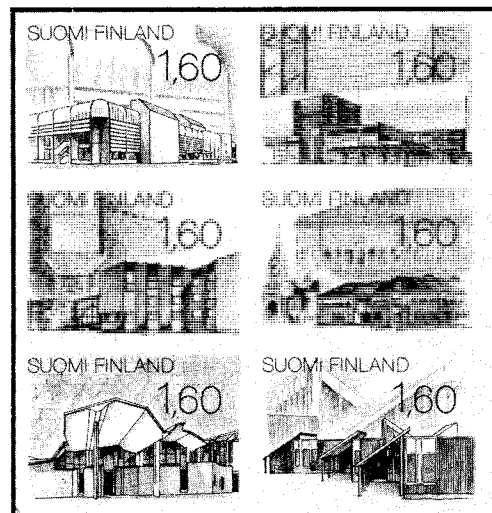
FINLAND

Als vervolg op eerdere 'gebouwen'-boekjes uit 1979 en 1982 verscheen op 19 april een postzegelboekje met zes postzegels van 1.60 mark. In Finland is 1986 het 'Bouwjaar'. In dit jaar viert men onder meer het 175-jarige jubileum van het Nationale Bouwinstituut. Het postzegelboekje toont enkele openbare gebouwen. Men liet zich bij de keuze leiden door het multifunctionele karakter van sommige gebouwen, de diverse architecturen en de verscheidenheid aan bouwmaterialen. Elke postzegel toont een detail van het betreffende bouwwerk.

Van links naar rechts ziet men:
 Congrespaleis te Bagdad (1982), Theater in Lahti
 (1983), Gemeentehuis in Kuusamo (1978), Politie-
 bureau/rechtbank in Hamina (1984), Finse ambassa-
 de New Delhi (1986), Dagverblijf Länsi-Säkylä
 (1980).

Op de omslag staat het U.K.K.-Instituut voor ge-
 zondheidszorg in Tampere.

De oplage bedraagt 1.500.000 boekjes.

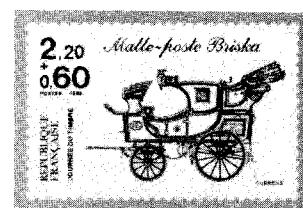

FRANKRIJK

Dag van de Postzegel-boekje

Op 7 april verscheen de jaarlijkse uitgifte ter gelegenheid van de
 Dag van de Postzegel. Het betreft dit jaar een zegel van 2.20 + 0.60
 Postomnibus Briska in de kleur kastanjebruin op een beige ondergrond.

Zes van deze zegels vormen de inhoud van een postzegelboekje van
 16.80 F. Om verkoopsucces te garanderen heeft men de boekjeszegels
 een andere kleur gegeven: donkerbruin op een lichtgele ondergrond.

GRIEKENLAND

Op 23 april verscheen voor het derde achtereenvolgende jaar een postzegelboekje met Europa-
 zegels. Het boekje kost 290 dr en bevat twee zegels van 25 en twee van 110 dr.

GROOT-BRITTANNIË

29 april

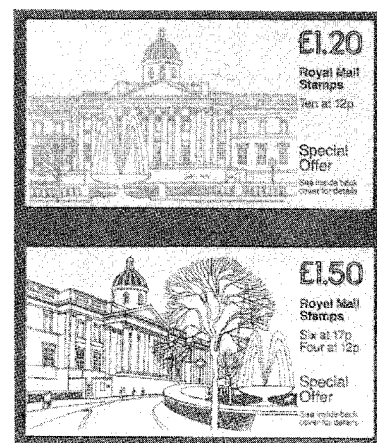
Maar liefst drie nieuwe boekjes verschenen op deze datum: van £ 1.20, £ 1.50 en £ 1.70. De
 kaftafbeeldingen tonen verschillende aanzichten van de
 National Gallery te Londen en alledrie de boekjes be-
 vatten een speciale aanbieding van zes National Galle-
 ry-ansichtkaarten met reproducties van werken van Con-
 stable, Monet, Cezanne en anderen.

Het £ 1.20-boekje bevat tienmaal 12p, dat van £ 1.50
 zesmaal 17p en viermaal 12p en het boekje van £1.70
 tienmaal 17p.

Alle boekjes komen zowel links- als rechtsgeplakt voor.
 Elk zesde boekje heeft een cilindernummer.

De postzegels zijn gedrukt op de Chambonpers bij Harri-
 son. De kaften drukte men op de Libra-boekjesmachine.

*National Gallery,
 Londen*

20 mei

Op deze datum verschijnt een 50p-boekje. De kapt van dit automaatboekje vormt de eerste in
 een serie gewijd aan het leven in en rond de waterplas. Dit boekje toont een gele Iris, een
 waterjuffer en een viervlekkige libelle.

Het boekje bevat drie zegels van 17p en een tekstzegel 'Please use the postcode'.
 Blauwe sterren op de gomzijde geven aan dat het zegels uit een kortingsboekje betreft.
 50p in plaats van 51p !

GUERNSEY

Om te voorzien in voldoende frankeerwaarden van 10p voor post binnen de 'Bailliwick of Guernsey' verscheen er op 1 april een boekje van £ 1.20 met vijf zegels van 14p en vijf van 10p. Op de omslag staat de vroegere kerk van St.Jacobus de Kleine, recentelijk omgebouwd tot een concert-hal.

JERSEY

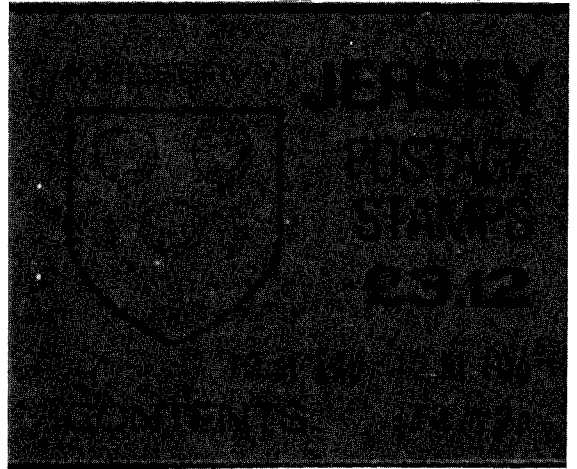
Al eerder werd meegedeeld dat de posttarieven per 1 april gewijzigd zouden worden: lokale post ging van 10p naar 11p en het tarief voor postverkeer naar andere eilandjes en Engeland van 13p naar 14p.

De aankondiging van een nieuw postzegelboekje van £3 paste daar goed bij: de inhoud zou bestaan uit vier zegelvelletjes van elk zes zegels: twaalfmaal 11p en twaalfmaal 14p. Een nieuw 'sachet' zou een inhoud van viermaal 11p en tweemaal 3p krijgen.

Nadat in februari werd meegedeeld, dat de verhoging van 10p naar 11p niet doorging, ontstond onzekerheid over de inhoud.

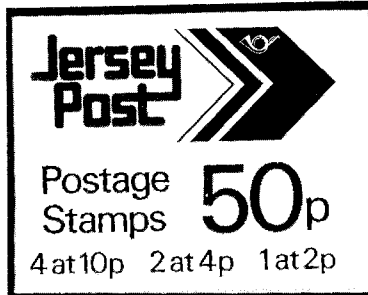
Op 1 april pas bleek dat men de inhoud van het boekje en het mapje had aangepast aan de gewijzigde tarief-situatie. Het boekje bevat zes zegelvelletjes: twee met zesmaal 14p, twee met zesmaal 10p en ook twee met zesmaal 2p. Totaal £ 3.12.

Elk zegelvelletje heeft op de onder-rand de tekst 'APRIL 1986'. De 14p-zegel en de voorkaft tonen het wapen van de familie Messervy.

Het mapje voor de automaten op Jersey bevat vier zegels van 10p, twee van 4p en één van 2p.

De lay-out van de kaftbedrukking is geheel gewijzigd. Het ziet er - in zwart en rood - allemaal wat moderner uit. Alleen de bovenkant van het mapje is open.

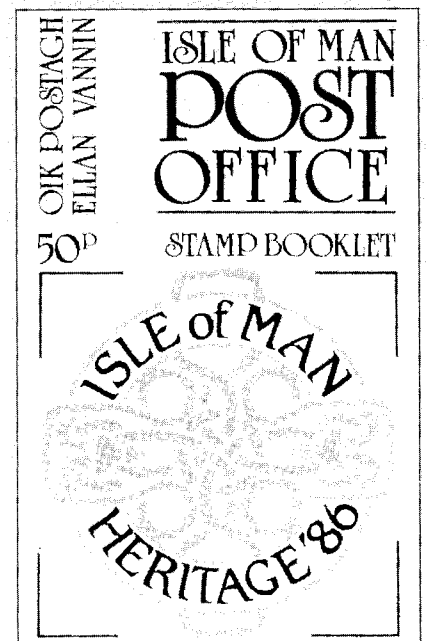
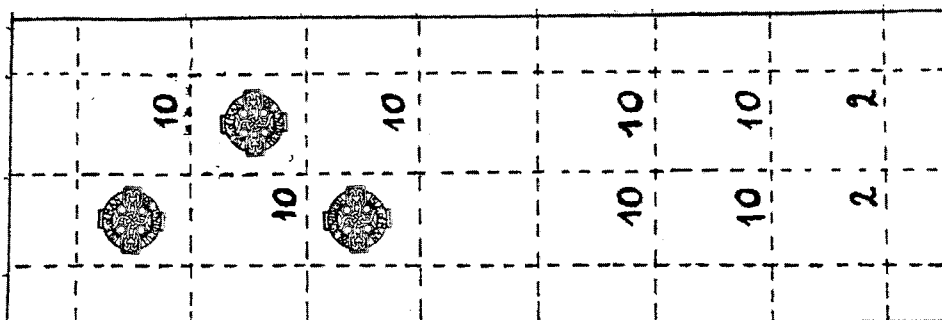
MADEIRA

Op 21 juli zal hier het zesde postzegelboekje verschijnen. De zegels tonen afbeeldingen van vestingen.

MAN

April/mei zal er een tweetal gelegenheidsboekjes verschijnen. De inhoud ervan bestaat uit een combinatie van al in 1980 verschenen en nieuwe zegelvelletjes. Deze laatste bevatten de nieuwe waarden van 2p en 10p. De boekjes kosten 50p en £ 1.14.

Hieronder een schema van het nieuwe boekjesvelletje met de 10p en de 2p.

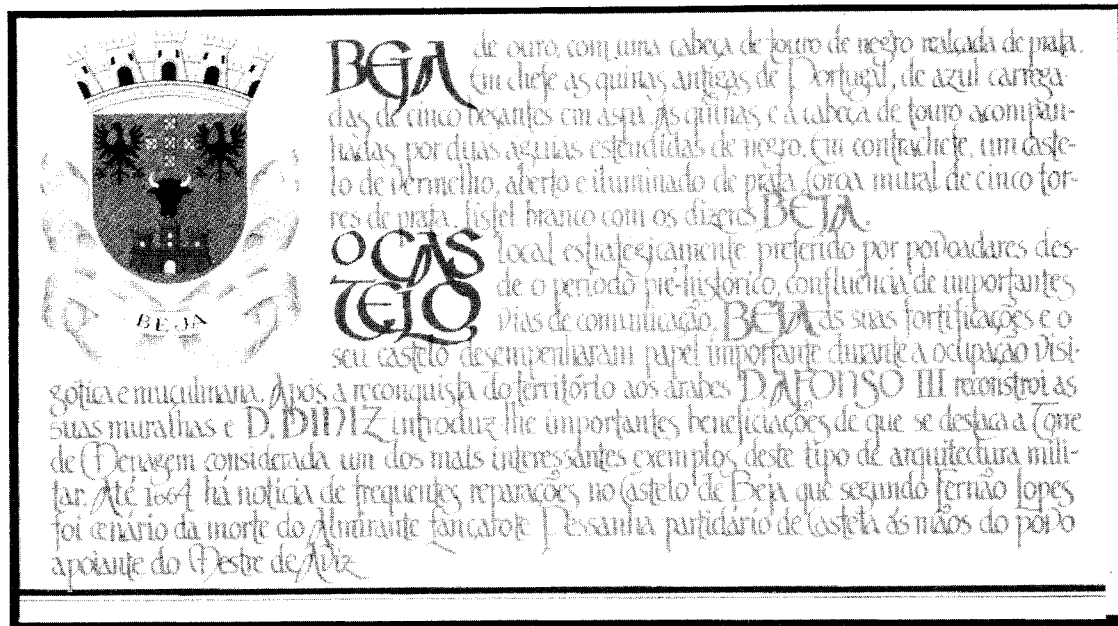

PORTUGAL

Kastelenboekjes

Een nieuw initiatief van Portugal. Op 18 februari verschenen de eerste twee postzegelboekjes in een reeks van ± zes boekjes per jaar over een periode van drie jaar. Aantrekkelijke boekjes dat wel. Het eerste bevat vier zegels van 22\$50 kasteel Feira in een miniatuurvelletje, waarop ook een afbeelding staat van het wapen van Aveiro. Het tweede heeft dezelfde uitvoering: vier zegels van 22\$50 kasteel Beja en wapen van Beja.

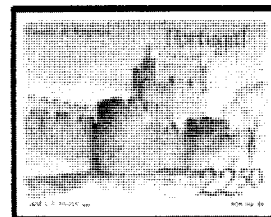
Op de voorzijde uitgebreide informatie over familie en kasteel. In het Portugees. Kaftzijde 2 geeft dezelfde tekst in het Engels.

Beide boekjes kosten 90\$. Zo'n twee Nederlandse guldens. De oplage bedraagt 100.000 exemplaren. Verdere uitgaven zullen ook in paren verschijnen.

Het tweede paar kastelenboekjes verscheen al op 10 april. Samenstelling en uitvoering is geheel identiek aan de boekjes van februari. In het ene boekje staan het wapen en kasteel van Bragança centraal, in het andere die van Guimaraes.

Prijs en oplage alweer 90\$ respectievelijk 100.000 exemplaren. Ook op 18 september verschijnt er een paar.

Kasteel Bragança

Portugese woonarchitectuur

Op 10 maart verscheen intussen de tweede serie postzegels met dit motief. Net als vorig jaar kwam één waarde in een postzegelboekje terecht. Het boekje bevat tienmaal 22\$50 'Huizen van Alentejo'.

Het dorp Alentejo ligt in een vlakte met verre horizons. De straat is er van wezenlijk belang voor het collectieve gedrag. 's Avonds zingt men er, schouder aan schouder, arm in arm. De klagende melodien worden weerkaatst in de huizenrij met de opvallend hoge schoorstenen.

THAILAND

Nu er boekjes van 10 baht kwamen, kon men de automaten weer gaan gebruiken. Eerder was het tarief een tijdlang zo ongelukkig, dat er geen 'fatsoenlijke' boekjes te vervaardigen bleken.

Express Mail Service

Op 1 januari herdacht men de derde verjaardag van de internationale Express Mail Service en de start van een binnenlandse expressdienst.

Het boekje bevat vijf zegels van 2.00 baht. De kaftkleur is groen. De door de contactgroep ontvangen boekjes hebben alle een eerstedagstempel op de voorzijde.

Het is niet duidelijk of alle boekjes dat hebben.

Thailand:
Express
Mail Service
boekje

Nationale Dag van het Kind 1986

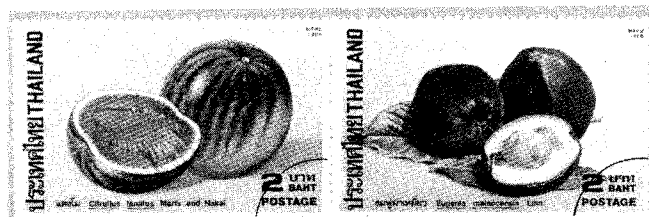
Op 11 januari verscheen deze zegel, die een afbeelding geeft van kinderen welke lotusplanten plukken. In sommige plattelandstreken dragen kinderen op deze wijze bij aan het gezinsinkomen. Ook nu weer vijf zegels van 2.00 baht in een boekje. De kافت is identiek aan het EMS-boekje. Eveneens met eerstedagstempel op de voorkaft.

200 Jaar Sunthon Phu

Op 26 juni verschijnt deze zegel ter gelegenheid van het 200e geboortjaar van deze Thaise dichter. Op de zegel staat het standbeeld van de dichter afgebeeld. De boekjes zullen vijf zegels van 2.00 baht bevatten.

Fruitsoorten

Op 26 juni komt ook de derde serie met het motief 'fruitsoorten' uit. Men wil hiermee bekendheid geven aan de vele soorten fruit welke in Thailand gedijen. Twee ervan - de watermeloen en de Malay-appel -, beide in een waarde van 2.00 baht, zullen ook in boekjesvorm uitkomen.

VERENIGDE STATEN

Misser op Ameripex-boekje

Hoewel de controleurs van de Amerikaanse Posterijen de fout zelf ontdekten, heeft men toch niet kunnen verhinderen dat er boekjes in omloop gekomen zijn waarbij op twee zegels de zwarte offset-kleur ontbreekt.

Het betreft de twee buitenste zegels van het velletje. Op de eerste, geheel linkse, zegel ontbreekt het zwarte poststempel 'June 16, 1886, South Trenton, N.Y.' en het vernietigingsstempel. De vierde zegel, rechts, mist - net boven de blauwe 22 - het brede zwarte eerstedagstempel.

De zegelvelletjes werden door het Amerikaanse Zegelbureau ('Bureau of Engraving and Printing') gedrukt op een gekombineerde offset-diepdruk D pers. Offsetkleuren: geel, vleeskleurig, blauw, rood en zwart. Diepdruk: groen, rood en blauw.

Wensenboekje

Ofschoon de uitgifte werd uitgesteld tot vermoedelijk mei 1987, zijn intussen wel de diverse wensen bekendgemaakt. Het ontwerp van 'Get Well' (Van harte beterschap) wisten we al. Verder krijgen we: 'Congratulations', 'Happy Birthday', 'Best wishes', 'Thank You', 'Love You, Dad' en 'Love You, Mother'.

Een ontroerend geheel. Het wordt vermoedelijk een speciale uitgifte (zoals de Love- en Kerstzegels), mogelijk in een eigen reeks. Er zijn immers nog wensen genoeg te bedenken! Een tegenhanger is ook handig. Om te voorkomen dat sommige wensen ironisch gebruikt gaan worden, lijkt men een 'verwensingenboekje' ook erg handig.

ZUIDWEST-AFRIKA

In februari verscheen het tweede moderne postzegelboekje van dit gebied. Het bevat weer zegels uit de huidige permanente serie: tienmaal 12c. Het velletje bevat kontrolestrepen en wat andere randbedrukking. De zegels zijn dezelfde als die in het boekje van 1985.

De voorzijde van de kaft is ook nu weer genummerd. Twee van de drie kaftzijden bevatten particuliere advertenties.

ZWEDEN

Herdenkingszegel n.a.v. de dood van de Zweedse Eerste Minister Olof Palme

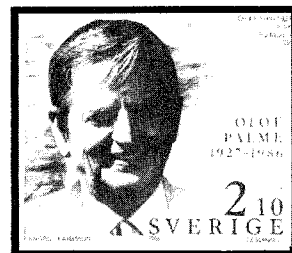
Om de in februari zo tragisch overleden Olof Palme te eren, besloten de Zweedse Posterijen een herdenkingszegel uit te geven in twee waarden. De dag van uitgifte was 11 april.

De herdenkingszegels werden uitgebracht in een boekje met vijf zegels van 2.10 kr en vijf van 2.90 kr. Totaal 25 kr. De prijs werd echter op 30 kronen gesteld daar het boekje verkocht wordt met een toeslag van 5 kronen voor het 'Olof Palme's Herdenkingsfonds voor Internationaal Begrip en Gemeenschappelijke Veiligheid'.

Carl XVI Gustaf 40 jaar

Omdat de Zweedse koning op 30 april 40 jaar werd, kwam er op 23 april een boekje uit met vier verschillende motieven: het koninklijke monogram, de koning in de Zweedse natuur, bij het uitdelen van de Nobelprijs, en samen met zijn gezin.

De postzegels komen uit in een boekje van tienmaal 2.10 kr met viermaal het koninklijke monogram en de andere motieven elk tweemaal. Op de omslag en beeld van het paleis in Drottningholm, waar de koninklijke familie sinds 1982 woont.

Kortingszegels 1986

Dit jaar wordt de Zweedse serie van provinciewapens op de Rabat-zegels besloten. De vier laatste provincies leveren twintig zegels van 1.90 kr elk.

Over die wapens nog wat nadere informatie. Het wapen van Halland stamt uit de middeleeuwen. De heraldische leeuw komt voor op vele Europese wapens. De provincie Härjedalen kreeg pas heel laat een eigen wapen. Het is gebaseerd op een 17e eeuwse zegel dat gereedschappen afbeeldde om ijzer te bewerken en te smeden. De zogenaamde wilde man in het wapen van Lapland houdt verband met Heracles, de sterke man uit de Griekse mythologie. Uppland was de centrale provincie in het oude Zweedse rijk. Dit werd gesymboliseerd in de rijksappel, één der vijf regalia.

Op 27 mei verschijnt een boekje met Europazegels (milieubescherming): zesmaal 290 öre.

Nieuwe Rolzegels

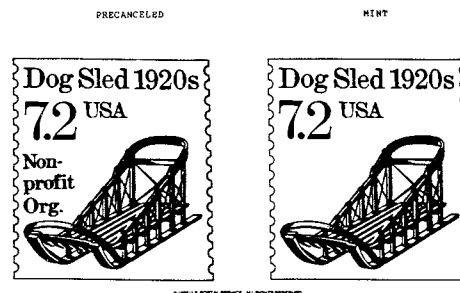
Nederland. Van de 50 ct 'Toerisme/Geuldal' (1985) zijn genummerde rolzegels te bestellen bij de Filatelistische Dienst (Zie ook Profil no. 22). Ze zijn gedrukt in rollen van 5000 stuks (dwarsgerold) en wel op verzoek van grootverbruikers. (Zie ook Allerlei Nieuws). De perforaties G (14:12¼, 25 tanden horizontaal en 16 tanden verticaal) evenwel van de velzegels. De drukrichting van de rolzegels is B van de velzegels O. De cylinderomtrek voor de rolzegels bedroeg 22 stuks (Bakhuizen van den Brink in Philatelie 1986, pag. 168).

Lichtenstein. Rolzegels 20 Rp en 50 Rp uit de serie 'Alte Alpwirtschaftsgeräte', Michel 747 en 748, bevinden zich in de automaten (o.a. in Malbuu). Vanaf 10-3-1986 worden deze zegels vervangen door zegels van 20 en 50 Rp uit de serie 'Schloz Vaduz'. De rollen worden met de hand uit vellen gemaakt en hebben dus 'Klebestellen'. Ze hebben ool 'Leerstreifen'. D.B.Z. 1986 (3), pag. 155. Wie kan deze zegels voor mij bemachtigen of ter inzage willen geven?

Spanje. Er verschijnen in Spanje binnen niet al te lange tijd nieuwe rolzegelautomaten, waarvoor rolzegels in een ander formaat worden gedrukt (mededeling van J.A. Rodriguez).

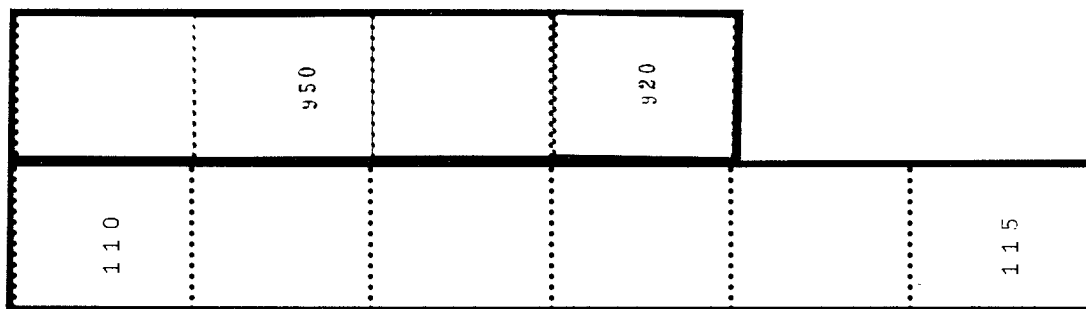
Verenigde Staten. Op 17 juni a.s. verschijnt er in de serie 'Transport' een rolzegel van 7.2 ¢ met de afbeelding van een hondenslee, in rollen van 500 stuks. Hij verschijnt ook met de vóór-afstempeling 'Non-profit Org.' in rollen van 500 à 300 stuks.

Iedere 52ste zegel heeft een (enkel) plaatnummer. Het drukprocedé is 'Intaglio'. Sinds 9 maart 1986 zijn er nieuwe tarieven voor 'Non-profit Organisation' en andere organisaties die voor een voordelig tarief in aanmerking komen. 7.2 ¢ is het tarief voor 3de klas poststukken voorgesorteerd op de vijf-cijferige Zip-code. Dergelijke hondesleden worden soms nog door de PTT gebruikt in Alaska en Canada!

Afb. Rolzegels serie 'Transport'.

Frankrijk. Sinds 3 maart 1986 zijn er 2-zijdig getande rolzegels van 1,80 en 2,20 fr. verschenen met grotere rode rugnummers. Verder is elk vijfde zegel genummerd, bijvoorbeeld: 110, 115 en 2 (in plaats van elk tiende zegel bij de bestaande rolzegels). Ze zijn voorlopig als proef alleen in 14 café's in Parijs en omgeving te koop. Als de proef slaagt vindt verkoop wellicht in alle tabaks/postzegelwinkels plaats.

De rol (1000 stuks) bevindt zich in een plastic afgiftedoos, analoog aan die welke worden gebruikt voor doorzichtig plakband.

De vakbondsleiders van de café-houders hadden bedreigd een staking uit te roepen, indien hun de verkoop van zegels niet werd vergroot. Juist voor de verkiezingen in Frankrijk was deze stunt van de PTT een kleine tegemoetkoming aan de gestelde 'eisen'.

De nieuwe rolzegels van 2,20 fr heeft 3 luminiserende balken in plaats van twee. De twee soorten rolzegels van 1,80 fr hebben beide één balk (persoonlijke mededeling van Dr. A. de Winter). De heer De Winter heeft zich bereid verklaard deze zegels (niet bij de filatelistische dienst verkrijgbaar) te leveren. U dient de bestelling bij ondergetekende op te geven. Wie heeft belangstelling voor een brief met een zegel met nummer à f 4,- ?

Allerlei Rolzegel Nieuws

Nederland. (Gedeeltelijke rectificatie van vorige bijdrage over rollen van 5000 stuks). De genummerde rolzegels aangemaakt voor rollen van 5000 stuks (dwarsgerold) met de afbeelding 'Europa 1984' hebben perforatie G (14:12¼, ofwel 25 tanden horizontaal en 16 tanden vertikaal), dit in tegenstelling tot de velzegels die perforatie Y, 13¼:12¼ bezitten.

De analoge rolzegels 70 ct Willem van Oranje (1985), drukrichting O hebben dezelfde perforatie als de overeenkomstige velzegels (drukrichting B). De Analoge rolzegels 70 ct Toerisme/Hoge Veluwe (1985), drukrichting O, hebben ook dezelfde perforatie als overeenkomstige velzegels, drukrichting O, namelijk perforaat G. (Bakhuizen van der Brink, Philatelie 1986, pag. 168-170).

De 5000-rollen 'Bevrijding', 60, 65 en 70 ct (1985) en 'Amsterdam 50 ct (Rijksmuseum), 60 ct (Zeevaartkunde) en 70 ct (Sail), ook van 1985 zijn in de lengterichting van de zegels gerold en zijn niet genummerd (drukrichting L). Deze rolzegels hebben allen perforatie G. De velzegels 50 ct Rijksmuseum hebben perforatie Y, &ktanding 13¼:12¼). De overige overeenkomstige rolzegels hebben allen perforatie G (Bakhuizen van der Brink).

Na langdurige correspondentie van ons lid de heer N.C. Druijf met diverse instanties van de PTT heeft de PTT uiteindelijk toegezegd dat de 6 genoemde ongenummerde rolzegels alsnog leverbaar zullen zijn in stroken van 11 stuks. Dit geldt ook voor zegels van ongenummerde 5000-rollen van de 50 ct Toerisme/Geuldal!!

Eén en ander te bestellen bij Filatelistische Dienst te Groningen (zie Pro-fil.) Tevens werd hem medegedeeld dat in de toekomst ongenummerde rolzegels in strips van 1 of 21 stuks verkrijgbaar zullen zijn. Op deze wijze zijn rolzegels dus op eenvoudige wijze van velzegels uit vellen (van 10x10 stuks, resp. 10x20 stuks) te onderscheiden (vergelijk onze Rolzegelcatalogus van Porthéine en anderen). Wij danken de heer Druijf voor zijn vele werk!

De heer Druijf meldde tevens dat de postzegelplakmachine de zegels vastkleeft met twee lijmstrepen, dus niet met behulp van de gom. Ook de lijmmachine zou uit de Verenigde Staten afkomstig zijn.

Bij de cijferzegels van het type Crowel wordt eerst een rol van omstreeks 40.000 zegels lengte gefabriceerd; deze wordt daarna versneden tot rollen van 1000 en 5000 stuks. Beide soorten rollen zijn daarom ook (op dezelfde wijze) genummerd (Mededeling van de heer N.C. Druijf).

Poststukken met zegels afkomstig uit de 'postzegelplakmachine', (met scherp afgesneden tanding zijn thans in allerlei variaties gesignaleerd) en naar allerlei landen verzonden:

50 Cr(ouwel) + 140 Beatr(ix); 45 + 70 Europa (USA)
50 Cr(ouwel) + 140 Beatr(ix) (in NL.); 45 + 70 Europa (USA); 10 Cr + 70 Oranje op kaart (USA);
100 Beatr op kart (USA, zie vorig Bulletin); 50 Cr + 70 Bevrijding (USA); 50 Geuldal + 90 Beatr (USA); 10 Cr + 140 Beatr (Frankrijk) (poststukken of mededelingen van de heren Swart, Marens, Druijf en Bos). De heer Jos M.A.G. Stroom maakt momenteel een studie over dit onderwerp. Gezien de miljoenen poststukken die met deze zegels zijn verzonden moet het mogelijk zijn in de toekomst gestempelde exemplaren van al deze zegels te bemachtigen en wellicht ook wel poststukken.

5000-Rollen van genummerde 2-zijdig getande rolzegels zijn verschenen van de waarden 10, 25, 45 en 50 ct Crowel (Profil no. 16), maar ook van de waarden 55 en 60 ct Crowel en van 70 ct en 1 gulden Beatrix (Druijf; Bakhuizen van den Brink, o.a. Philatelie 1986, pag. 168-170).

Er zijn exacte uitgifdata bekend geworden voor de te verkrijgen 'permanente' (rol)zegels. Op 17 juni 1986 verschijnen 65 ct Crowel, 75 ct Beatr., beide in rollen van 1000 stuks. Op 19 augustus 1986 verschijnen f 1,50 (Beatrix) in rollen van 1000 en f 7,- (Beatrix) in rollen van 500 stuks.

Op 23 september 1986 verschijnt f 2,50 (Beatrix) in rollen van 500 stuks (Dienstorder H 161).

Nieuwsvernommen op de tentoonstelling te Essen van de Nederlandse Filatelistische Dienst die aldaar aanwezig was: De ongenummerde 5000-rollen zijn door de PTT ten behoeve van de Filatelistische Dienst teruggekocht uit de restanten van enkele grootverbruikers.

Duitse Bondsrepubliek. Er is door de heer N.C. Druijf een recent poststuk gesignaleerd met een bijzondere zegel van 80 Pf (100 Jahre Automobil, 1986) met afgesneden tanden: vermoedelijk door een postzegelplakmachine van de betreffende loterij firma.

Luxemburg. Schrijver dezes heeft enkele poststukken van Luxemburg met een zegel van 6 Fr (fosforescerend, Groot-hertog Jan), kennelijk afkomstig van een postzegelplakmachine van of voor een loterij firma (dwarsgerold).

Afzender: Postlagernd Wasserbillig. Machinestempels: Luxembourg 1, uit 1979.

H.J.T. Bos.

Automaatstroken

In diverse publicaties (ook in ons Bulletin) dreigen de loketstroken op de achtergrond te raken. Toch ben ik van mening dat juist de loketstroken de mogelijkheid bieden om

- nog studie te verrichten: van vele landen is de LS-historie onontgonnen gebied (in tegenstelling tot de automaatstroken, waarvan de belangrijkste gegevens vastliggen en gepubliceerd zijn). In ons bulletin heb ik overzichten gepubliceerd van loketstroken Nederland, Zwitserland, USA en Frankrijk, terwijl dhr. Kuijt een overzicht LS-België heeft gemaakt.
- op tentoonstellingen met loketstroken-inzending ook *ouder* materiaal te tonen, waarbij de kans op een hoge jurybeoordeling groter is dan voor een AS-inzending met materiaal van max. 10-15 jaar oud. Om het plaatselijk / regionaal tentoonstellen te ontstijgen is een hoge bekroning op dit niveau noodzakelijk, teneinde nationaal of internationaal te kunnen exposeren.

De Internationale Briefmarken Messe in Essen was een trefpunt van vele AS-verzamelaars bij:

- . de rij voor de Klüssendorf-AS-automaten
- . de vele postadministraties met automaatstroken
- . de stand van Verlag Thomas von Loeper + ATM-forum.

Bij de volgende PTT-stands of agentschappen waren automaatstroken te koop:

Åland-Finland, Australië, België (ook Congo-Zaire-AS *met* punt), Cuba (FRAMA-automaat met ESPAMER-cliché .....), West Duitsland, Frankrijk (printer-AS in oude tarief), Griekenland (Piraeus-AS), Groot Brittannië, Luxemburg (AS in oude tarief), Noorwegen, Oostenrijk, Portugal, Ysland, N-Zeeland.

De beide Klüssendorf-automaten met reçu-knop werden belegerd door een lange rij AS-verzamelaars en "werkstudenten". De Duitse TV-mensen (ZDF), die opnamen maakten keken hun ogen uit....

Bij de firma Steltzer waren de US-bezettingsboekjes (als lege kaftjes à 900 DM per stuk) te bewonderen; één exemplaar citroengeel en het andere bruingeel (zie bulletin 85-48-A. 796/797).

Dhr. Hölzer toonde zijn nieuwe Markenheftchen Bund-katalogus in *kleur*.

De Nederlandse Filatelistische Dienst deelde bij monde van dhr. van Geest in Essen mee, dat de ongenummerde 5000-rollen toch via de filatelistische dienst uitgeleverd worden. Men heeft enkele rollen bij de grootafnemers teruggekocht; de officiële aankondiging volgt in het mei-nummer van Pro-fil.

Onze Belgische KAT-vrienden hadden een leuke 1 april-grap, waarbij aangekondigd werd, dat in Heille (Zeeland-NL) een FRAMA-automat type FE-14/86 geplaatst was. Er zijn via Roosendaal-EKP 38 reacties - bestellingen binnengekomen.

2.1. ZWITSERLAND

Binnenkort worden door de Zwitserse PTT een tiental nieuwe FRAMA-automaten type FE-27 /12 met 12 keuzeknoppen in gebruik genomen; tijdstip en plaatsen zijn nog niet bekend.

Deze automaat heb ik reeds aangekondigd op pag. AS-185 (25 oktober 1984) - primeur !

De elektronica van deze FRAMA-automat is gewijzigd

- er is zelfdiagnose van storingen en een storingsmelding voor klant en bedieningspersoneel
- een eenvoudig verwisselbare module bevat alle specifieke gegevens per land b.v. tariefschema
- de automaat kan uitgebreid worden met een aansluiting voor

- .betaalkaartlezer
- .elektronische weegschaal met tariefcalculator
- .systeem voor het opslaan van statistische gegevens

2.3. GRIEKENLAND

Op 6 juni 1986 worden de tweede gelegenheids-AS in Griekenland uitgegeven ter gelegenheid van de Panhelleense Tentoonstelling voor filatelistische Literatuur.

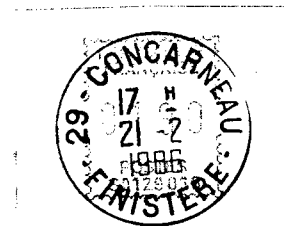
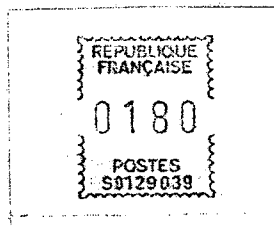
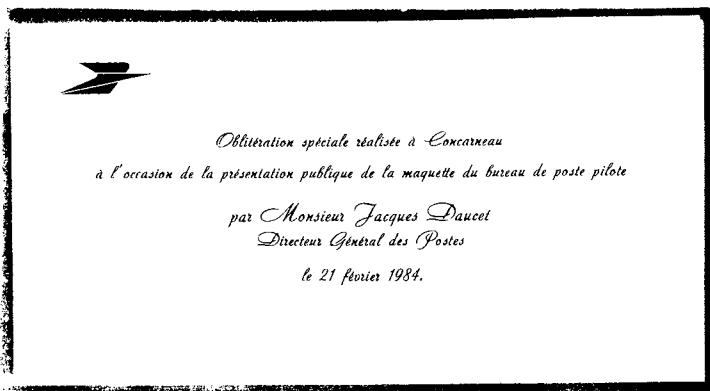
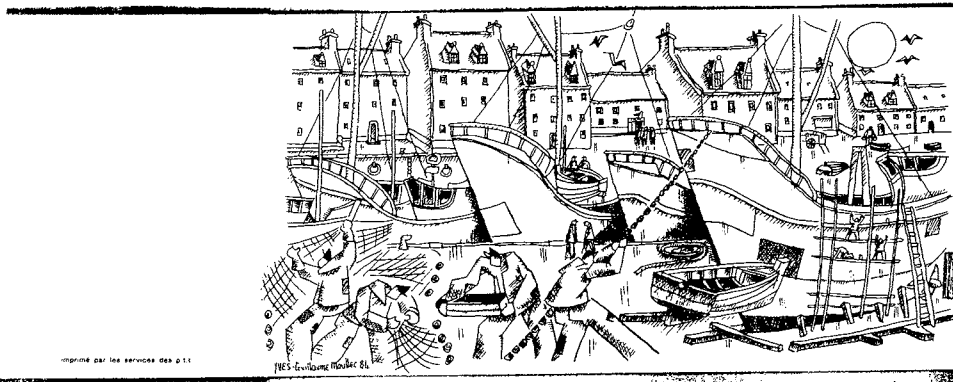
Na de tariefsverhoging zijn de nieuwe knopwaarden 18 - 27 - 35 Dr.

2.4. JAPAN

Sinds 10 september 1985 is een nieuwe Matsushita-automaat in gebruik bij het postkantoor Yotsuya Ekimae (bij het station, voor het geval u in de buurt bent). De AS hebben een nieuw cliché.

2.5. FRANKRIJK

Op 21 februari 1986 werd in Concarneau aan de Atlantische kust de 3e FRAMA-SATAS-automaat in gebruik genomen. Concarneau heeft ca. 8000 inwoners en heeft een van de grootste vissershavens van Frankrijk

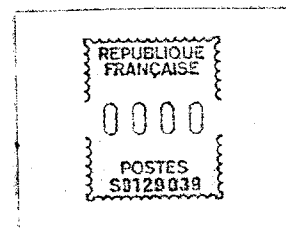
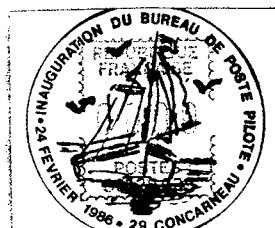
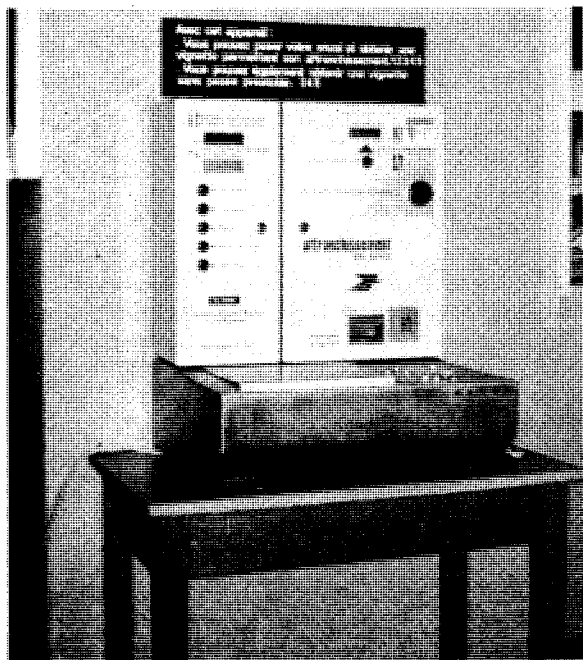

Afb.1 AS-Concarneau Afb.2 AS met 1^e dag 0

Dit vissersplaatsje in Bretagne heeft nu een ultramodern postkantoor (Type Bureau de poste pilote) gekregen, waarvan het eerste kantoor in Miribel staat.

Het postkantoor is voorzien van telefooncellen met betaalkaartenlezer, een "Minitel" = franse video-teletekst en vanaf 21 februari 1986 ook van een FRAMA-SATAS-automaat met nummer S 01 29039 (afb.1)

De officiële opening van het postkantoor vond plaats op 24 februari 1986 (met speciaal stempel).

Afb.3 AS met speciaal stempel Afb.4 0000-AS Concarneau

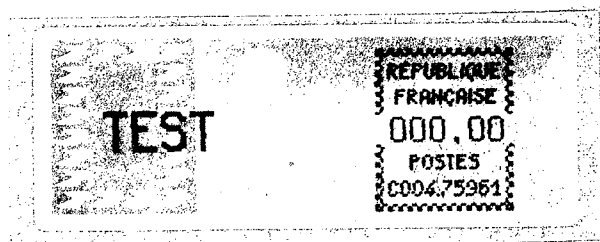
Afb.5 FRAMA-SATAS-automaat Concarneau

De FRAMA-SATAS-automaat werd echter al op 21 februari in gebruik genomen en deze eerste dag is door vrijwel alle AS-handelaren gemist !

De automaat heeft slechts één keuzeknop (net als prototype van Zwitserland en de automaten in Ysland en Koeweit); voor één automaatstrook in het drukwerk-tarief van 1,80 Fr. moest men 4 munten inwerpen. De automaat heeft een weegschaal en tariefrekenenheid (net als Orléans en Neuilly sur Saône) (afb.5)

De Filatelistische Dienst levert series in het 6e tarief uit met foutief geprogrammeerd kasnummer: C 004 75951 (in Monaco - december 1985) en C 004 34001 (in Parijs - januari 1986).

Dhr. van Leeuwen toonde een TEST-AS van de filatelistische dienst met het juiste nummer C 004 75961

Afb.6 TEST-automaatstrook van filatelistische dienst in Paris

2.7. WEST_DUITSLAND

De beide reizende Klüssendorf-AS-automaten waren van 12-19 maart 1986 op de CeBIT - Hannover Messe en van 10-13 april 1986 op de Internationale Briefmarken Messe in Essen.

Het einde van de proefperiode van de Klüssendorf-automaat wordt binnenkort aangekondigd in het Amtsblatt. Dat werd tijd na een proefperiode van 5 jaar.

Men verwacht dat dan enkele honderden Klüssendorf-automaten geplaatst worden, ook enkele in West Berlijn met de aanduiding Deutsche Bundespost Berlin.

Afb.7 Duitse AS op kwitantie van IBM-Essen 1986

2.10. PORTUGAL

De automaat 004 is met het nieuwe nummer 008 verplaatst naar de luchthaven Aeroporto Lisboa. De plaats van de automaat is weinig toegankelijk: achter de douane - alleen bereikbaar met een geldig vliegticket.

Er zijn automaatstroken op WIT papier gevonden van automaat nummer 002 en 005.

Bovendien is nieuw gewaarmerkt papier in gebruik, waarbij 1^e - 3^e - 5^e -.... regel identiek is.

2.11. BELGIË

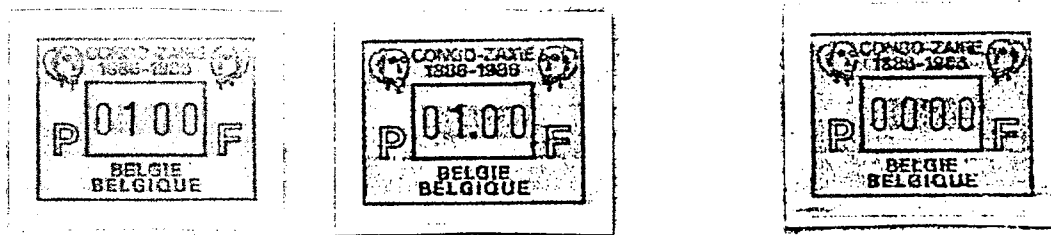
De FRAMA-automaat FE-144 /710 is op 2 december 1985 verplaatst van Zonhoven naar 3540-Zolder op financiële gronden (melding in KAT-bulletin).

De eerste dag, 17 maart 1986, van de tentoonstelling Congo-Zaïre 1886 -1986 bracht bij de FRAMA-automat een grote verrassing: In het cliché was de decimaal-punt vergeten, waardoor een 01.00 Fr-automatstrook opens de waarde 0100 Fr. kreeg. Enkele handelaren plakten zo'n 0100 Fr-AS en een 8 Fr-zegel op een brief gebruikten deze frankering voor expresse brieven of buitenlandse R-brieven. De Belgische PTT stuurde een medewerker maandag-nacht per vliegtuig naar Zwitserland om een *PUNT* in het raamcliché aan te brengen.

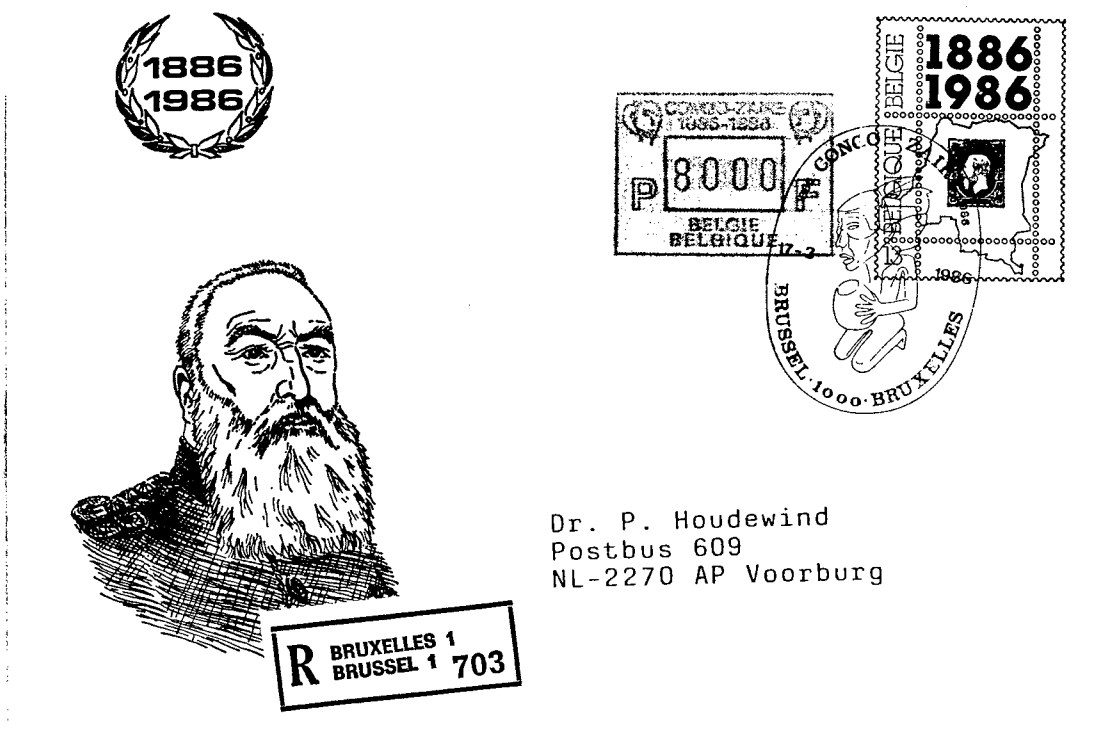
Dit *zelfde* raamcliché werd gebruikt in de Regie-printer voor vooruitbestellingen en in de tentoonstellingsautomat. Beide soorten AS komen voor zonder punt; het verschil tussen printer-AS en automat-AS is te zien aan de afgevlakte laatste nullen.

De knopwaarden zijn na de tariefsverhoging van 1 maart 1986 9 -13 -24 Fr.

De eerste dag werden twee 0000-waarden (zonder punt) door een storing in de automat verkregen.

Afb. 8 Congo-AS zonder • Afb. 9 Congo-AS met • Afb. 10 0000-AS Congo-Zaïre

Afb. 11 R-FDC met 8000 Fr -AS

De meeste handelaren gebruikten de verkregen AS zonder punt op de eerste dag om echt gelopen FDC's, aangetekende brieven en expresse brieven te maken, met het idee om de volgende dagen postfrisse series AS zonder punt te trekken. De meeste AS zonder punt zitten op brieven (afb.11) of zijn op de eerste dag afgestempeld en postfrisse AS Congo-Zaïre zonder punt zijn zeer schaars (afb.8). De tentoonstelling en de gebruikperiode van FRAMA-automat FE-144 /721 (zelfde automat Relifil) duurde van 17 - 23 maart 1986. De oplage van de Congo-Zaïre-AS bedroeg 59.188 automatstroken ter waarde van BFr. 509.834. (melding KAT-bulletin).

Het ontwerp van de Relifil- en Congo-Zaïre-automatstroken was van mej. Pascale Marechal.

2.13. FINLAND

De vijf nieuwe FRAMA-automaten met de knopwaarden 130 - 160 - 220 Fmk. zijn op 2 januari 1986 geplaatst bij

Helsinki-10	Station
Helsinki-10	Hal van het postkantoor
Oulu-10	Postkantoor
Vaasa-10	Postkantoor
Kuopio-10	Postkantoor

2.15. LUXEMBURG

Er worden op 22 mei 1986 drie nieuwe FRAMA-automaten geplaatst:

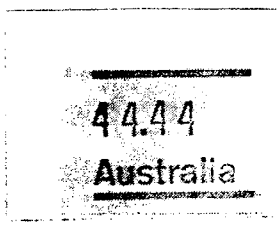
- P-2505 in de hal van het postkantoor Luxemburg-1
- P-2506 in de hal van het postkantoor Luxemburg-2
- P-2507 in de hal van het postkantoor Ettelbrück

De PTT-luxemburg levert alléén postfrisse AS in de waarden 6 - 10 - 12 Fr.

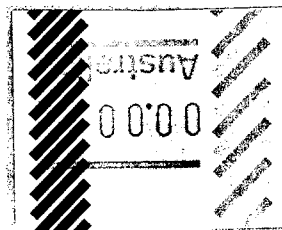
2.16. AUSTRALIË

De FRAMA-automaten in Rosny Park (Tasmania) en Box Hill (Victoria) zijn van het nieuwe type met "telefoon"toetsenbord FE-27 /12, waardoor AS in hogere waarden dan \$ 9,99 mogelijk zijn (afb.12).

De volgende varianten zijn opgedoken : AS zonder postcode met kopstaande bedrukking op oud papier
AS met postcode 6000 -Perth zonder onderlijn (1^e dag).

Afb.12 AS met hoge waarde \$ 44,44

Afb.13 AS met kopstaande bedrukking

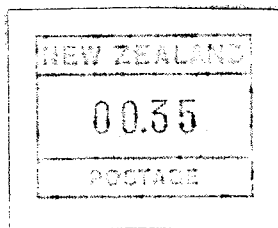

Afb.14 AS 6000-Perth zonder onderlijn

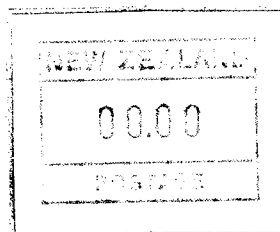
Er gaan geruchten dat bij iedere tariefsverhoging een nieuwe papiersoort gebruikt wordt.. (ATM-forum)

2.19. NIEUW ZEELAND

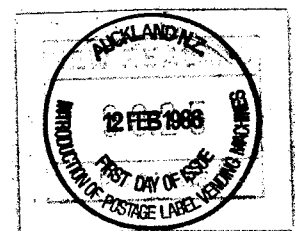
Na de verschijning van de tweede AS-serie is de belangstelling voor automaatstroken in Nieuw Zeeland ontwaakt en zijn de prijzen voor de eerste AS-serie verdubbeld cq. verdrievoudigd.
Ik kan u nu de nieuwe AS van Nieuw Zeeland tonen en ook een 00.00-waarde (afb.15 - 16).

Afb.15 AS Nieuw Zeeland

Afb.16 00.00-AS Nieuw Zeeland

Afb.17 AS met 1e dag stempel

2.20. ZIMBABWE

Er komen binnenkort twee nieuwe FRAMA-automaten bij in Mutare en Masvingo met identiek cliché en papier als de bestaande automaten. (melding KAT-bulletin)

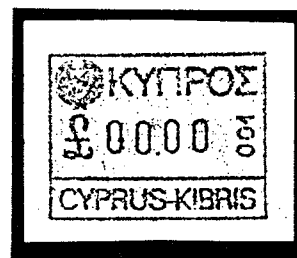
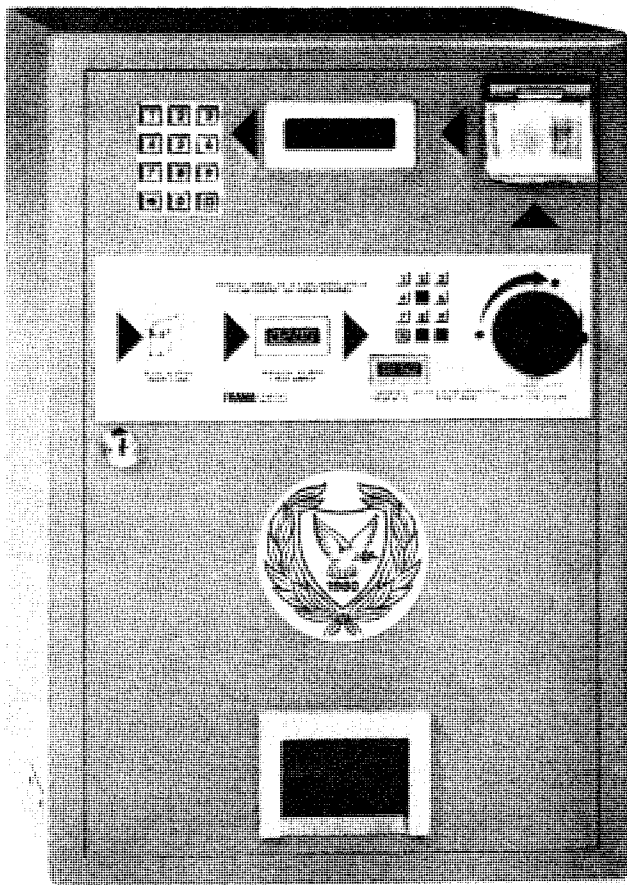
De afgebeelde AS-Zimbabwe zijn wel erg vroeg 1^e dag gestempeld !

Afb.18 AS-Zimbabwe met stempel 24-8-1985 i.p.v. 24-10-1985

2.22. CYPRUS

In de loop van dit jaar (herfst '86 ???) worden twee FRAMA-AS-automaten type FE-27 /12 geplaatst op Cyprus (afb.19). Automaat 001 in Nicosia en automaat 002 in Limasol.

Er wordt niet gewaarmerkt papier gebruikt en het cliché toont het nummer van de automaat (afb.20).

Afb.20 FRAMA-automatstrook Cyprus 001

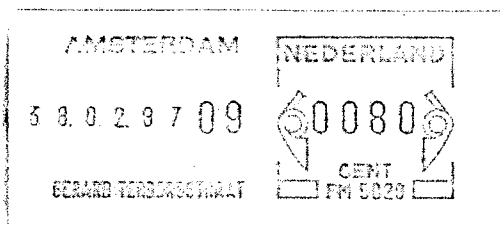
Afb.19 FRAMA-automat FE-27/12 Cyprus

Loketstroken

3.2. NEDERLAND

De PTT-levering aan de Kontaktgroep Nieuwtjesdienst-3 van 150.000 loketstroken bevatte slechts 6 misdrukken van hetzelfde type t.g.v. een elektronische storing (afb.21), daarnaast zijn door enkele leden instelfouten van de datum gemeld bv. 27-1-85 i.p.v. 86.

De verschillende papiersoorten maken de 127 loketstroken Nederland tot een interessant studieobject

Afb.21 Nederlandse loketstrook met foute datum en waarde

3.4. FRANKRIJK

Dhr. van Leeuwen meldt een Franse Marine FRAMA-loketstrook uit Brest-Naval (afb.22). en een Franse Leger SECAP-loketstrook S4 met twee sterren (afb.23). De copieen zien vrij vaag en het nummer is slecht leesbaar.

Demonstratie FRAMA-Loketfrankeermachine in Postdistrict Middelburg

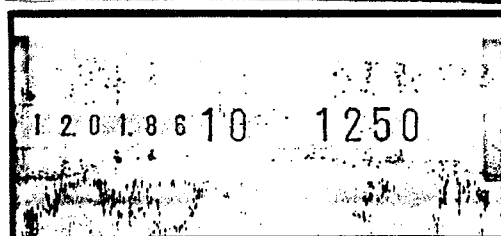
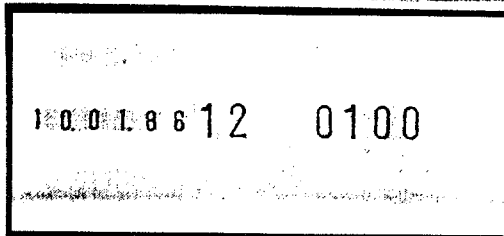
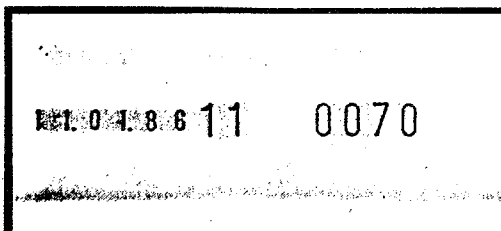
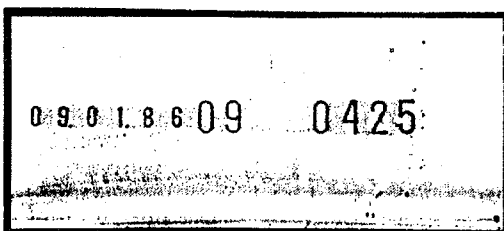
Ten behoeve van de uitleg bij de nieuwe Frama-loketmachines werden er in de Postdistricten Arnhem en Middelburg instructiebijeenkomsten voor PTT-loketpersoneel georganiseerd. Op deze bijeenkomsten zouden de Chefs-Loketdiensten uit de plaatsen waar Frama-machines zouden komen geïnstrueerd worden over de nieuwe machines en de daarbij horende administratieve handelingen.

Op 9 januari jl. was er zo'n bijeenkomst te Roosendaal voor het PD Middelburg. Als vertegenwoordiger van de Kontaktgroep was ik door het Hoofd Loketdiensten voor de demonstratie uitgenodigd. Naast het aanwezige personeel was er een Frama-monteur met eigen demonstratiemachine aanwezig om toelichting te geven op de werking van de machine. Na door de PTT-leiding te zijn geïntroduceerd mocht ik voor de eigenlijke demonstratie enige toelichting geven op de activiteiten van de Kontaktgroep. Aan de belangstellenden mocht ik enig demonstratiemateriaal ter beschikking stellen. De meeste PTT'ers hadden inmiddels al van de Kontaktgroep gehoord; immers de schriftelijke bestelling van Kontaktgroep en Filatelistische Dienst, samen goed voor + 2600 strookjes per machine, was al in hun bezit. Men zag er werkelijk als een berg tegenop om deze aantallen te moeten produceren.

Na een inleiding door het plaatsvervangend Hoofd Loketdiensten begon de aanwezige FRAMA-monteur de machine aan de aanwezigen uit te leggen. Gedemonstreerd werd o.a. hoe een juiste datum kon worden ingetikt; hoe de machine te gebruiken als telmachine; hoe een papierrol verwisseld moest worden en meer van deze technische handelingen. Na de uitleg mocht een ieder die belangstelling had zelf proberen om met de demonstratiemachine te stoeien. Hiervan maakten tot mijn stomme verbazing slechts enkele mensen gebruik; de meesten prefereerden waarschijnlijk de uitvoerige schriftelijke instructies die bij hun machine hoorde. Toen tijdens de demonstratie ook een z.g. nulwaarde werd geproduceerd ontlokte dit één der aanwezigen de vraag hoe dit mogelijk was. Immers in Dienstorder H 552-2.2 stond toch duidelijk vermeld dat er door de machine GEEN waardeafdrukken in de Nulstand zouden kunnen worden gemaakt. Het antwoord van de FRAMA-monteur stelde een ieder gerust: Zijn machine was een demonstratiemachine maar de nieuwe machines zouden voor wat dit betreft geblokkeerd zijn. (Nog voor 27 januari jl. zou blijken dat dit geenszins het geval zou zijn. Door veel loketpersoneel werd de bovengenoemde passage uit de Dienstorders dan ook als een drukfout uitgelegd. Van minstens de helft der nieuwe machines werden WEL stroken in de Nulstand verstrekt aan verzamelaars die er om verzochten).

Tijdens de demonstratie werden in totaal een 24-tal demonstratiestroken vervaardigd, waaronder twee nulwaardes en de volgende data's: 9, 10, 11 en 12 januari '86.

FRAMA-Demonstratiestroken Roosendaal 9 januari '86.
Alleen de data 9, 10, 11 en 12-1 komen voor.

Op mijn verzoek een aantal strookjes te produceren teneinde aan iedere verzamelaar in de Kontaktgroep een strookje ter beschikking te stellen werd door PTT positief gereageerd. Frama reageerde echter negatief en het feest ging niet door. Als troost werden aan het eind van de demonstratiebijeenkomst toch alle geproduceerde strookjes aan mijn overhandigd; niemand anders had er belangstelling voor. Een aantal van deze strookjes zijn ter beschikking van de Kontaktgroep gesteld teneinde te worden geveild t.b.v. een Public Relations-fonds. Alle demonstratiestroken zijn van het type nul en gedrukt op glad wit C papier. Na afloop van de demonstratie namen de PTT-mensen de voor hun kantoor bestemde verzegelde machine(s) onder de arm mee naar hun thuisbasis, variërend van Oosterhout tot Vlissingen.

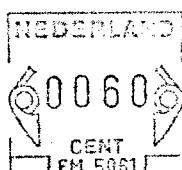
Demonstratie-loketstroken met datum zijn naar mijn mening alleen verzamelwaardig als de data erop bewijsbaar zijn terug te voeren naar een bepaalde officiële demonstratie. DM-stroken met fantasiedata, zoals aangeboden door (semi)-handelaren in Zwitserland en Nederland zijn in mijn ogen waardeloos materiaal. Deze stroken werden in zeer grote aantallen geproduceerd door meestal buitenlandse importeurs uitsluitend t.b.v. handelaren. Het is zelfs voorgekomen dat opzettelijk een papierrol verkeerd om werd ingelegd, teneinde gomdrukken te verkrijgen. Dit soort fantasiestroken komt zelfs echt gestempeld voor op Nederlandse correspondentie. Dat deze stukken vervalsingen zijn ten nadele van PTT en verzamelaars hoef ik de serieuze filatelist niet uit te leggen. Op de Efficiency Beurs te Amsterdam in 1982 is het zelfs gebeurd dat een Nederlandse handelaarster zo brutaal was dat ze zelfs een tijd met een loketfrankeermachine van FRAMA aan de haal ging.

Breda, 11-4-1986
Harold de Vries.

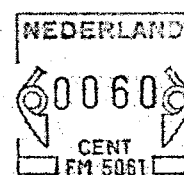
Een dagje Loketstroken

Naar aanleiding van een uitwisseling van eerste-dagenveloppen tussen tien leden van onze Kontaktgroep hierbij enige ervaringen en bijzonderheden. In Utrecht waren tien nieuwe machines geplaatst op vier kantoren. Vijf machines waren 's-morgens nog niet beschikbaar, waarvan één blijkbaar vanwege een defect. Bestellingen 14 x 70 ct, 2 x 60 ct en 2 x 50 ct konden echter worden opgegeven, in één geval tegen vooruitbetaling! Stroken 0000 werden slechts in enkele gevallen gegeven. In de andere gevallen beweerde men bijna steeds dat hun machine geen stroken 0000 kon leveren (onwetendheid?). De machines FM 5059 en 5061 bleken 's-morgens abusievelijk de jaartallen 66 resp. 39 af te drukken. 's-Middags waren de fouten hersteld. Het is mij niet duidelijk hoe deze fouten zijn ontstaan. Een collega bleek een paar honderd enveloppen te beplakken voor een Duitse zustervereniging: hij had geen foute jaartallen gekregen.

UTRECHT
27.01.8609

UTRECHT
27.01.8609

H.J.T. Bos.

De Nederlandse Loketstroken met kleine-uur-aanduiding

Het plan van de PTT om begin 1986 het aantal loketmachines uit te breiden was voor de redactie van 'NOVIOPOSTA' aanleiding mij uit te nodigen voor een artikel over Nederlandse Loketstroken. Met medewerking van Cees Matser heb ik aan dat verzoek voldaan; het artikel is inmiddels uitgegeven als speciale brochure +). Hoewel deze brochure geschreven is voor de 'gemiddelde postzegelverzamelaar', voor wie het verschijnsel 'loketstrook' vaak (nog) onbekend is, hebben studie en onderzoek die hiervoor verricht zijn toch geleid tot meer kennis van en inzicht in de periode van vóór 1981, met name in de periode van de zgn. 'kleine-uur'-stroken. Deze resultaten zijn van voldoende belang om hieraan afzonderlijk nog eens aandacht te wijden in het Bulletin.

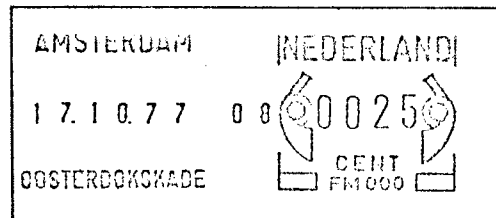
Gegevens uit de begin-periode der Nederlandse loketstroken zijn veelal pas jaren later - en dan nog fragmentarisch - bekend geworden. Met name de rubriek 'Loketstroken' in dit Bulletin meldde regelmatig nieuwe vondsten. Maar een ordening van alle afleveringen daarvan levert nog geen volledig historisch beeld op, roept vragen op en bevat 'n enkele tegenstrijdigheid. Geen wonder, want het beschikbare materiaal bleek zeer schaars; van de 1e proefneming (Setright- machine, 1965-1967?) is zelfs nog geen enkele strook bekend! En de vroegste 'kleine-uur'-stroken werden het laatst bekend en kregen daardoor de aanduiding Type III mee....

Eerste dag

Laten we enkele bekende gegevens nog eens op een rijtje zetten. In Dienstorder H.554 van 6 december 1977 is bekendgemaakt dat er op het bijpostkantoor Amsterdam-Oosterdokskade ter frankering van (pakket)postzendingen enige frankeermachines van een nieuw model zijn geplaatst. Bij die mededeling is een 'frankeerstrook' (wij noemen dat loketstrook) afgebeeld, met de datum 14 oktober 1977.

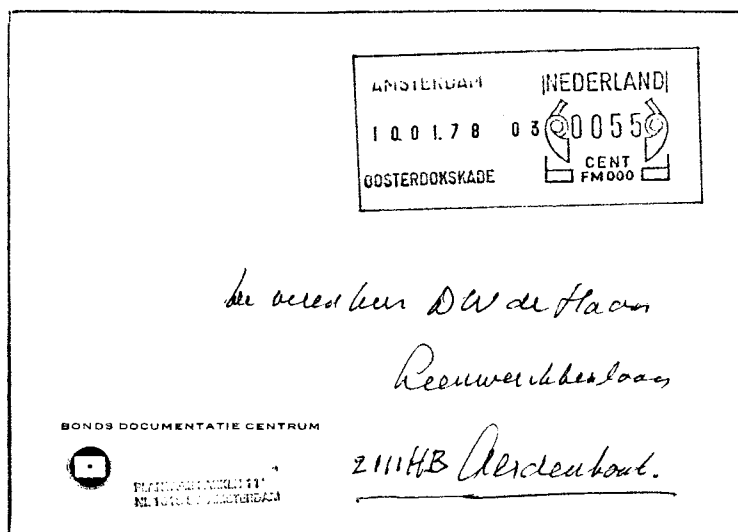
Op pag. 80-27-AS.26 is 17 oktober 1977 genoemd als eerste dag van gebruik van 2 prototype-apparaten. Zéér onlangs (1985) zijn een aantal stroken met deze datum bekend geworden (zie Afb. 1).

De stroken zijn door een geïnteresseerde, die het bericht over de nieuwe apparaten gelezen had, schriftelijk in Amsterdam aangevraagd. We hebben géén andere publikatie over de ingebruikname van de apparaten kunnen vinden dan de genoemde dienstorder, en moeten dus aannemen dat voor de aanmaak van deze stroken in december 1977 de datum in het apparaat is teruggezet. Desalniettemin bevestigen ze de al bekende datum van 17 oktober 1977 als datum van ingebruikname. De vroegst bekende gebruikte strook heeft als datum 10 januari 1978 (Afb. 2).

Afb. 1

Afb. 2

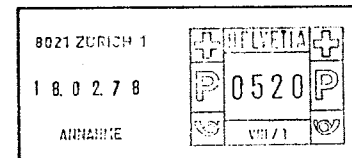
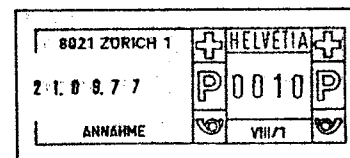
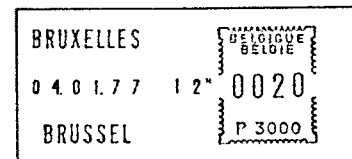
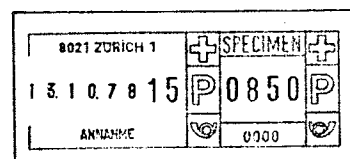
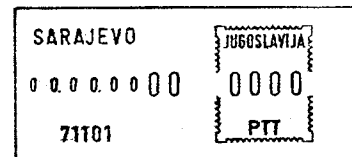
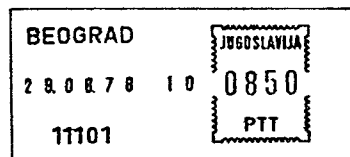
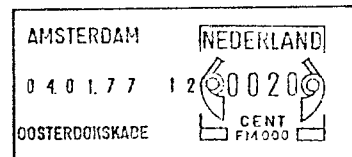
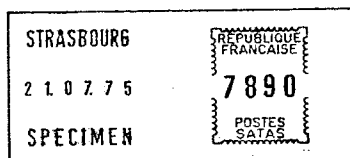
+) NEDERLANDSE LOKETSTROKEN, door Jos M.A.G. Stroom met medewerking van C.J.H. Matser. Uitgave: Filatelistenvereniging NOVIOPOST Nijmegen, 40 pagina's. De brochure is te verkrijgen door overmaking van f 3,95 op postrekening 57 54 62 t.n.v. Fil.ver. Novio-post Nijmegen, en wordt franko toegezonden.

Demonstratie-stroken

Stroken met een vroegere datum bestaan wel maar dat zijn dan zgn. 'demonstratie-stroken' van de Firma FRAMA AG, die o.a. vervaardigd zijn tijdens demonstraties der apparaten aan Centrale Directie PTT ('s-Gravenhage, mei 1977) en op de Oosterdoks-kade (Amsterdam, juli 1977).

De data op deze stroken zeggen niets met zekerheid over het werkelijke tijdstip van vervaardiging. Afb. 3 laat een aantal stroken zien: het is een blad waarop 8 specimen- en demonstratiestroken van FRAMA AG zijn geplakt. Temidden van die verzameling één Nederlandse demonstratiestrook (4 jan. 1977).

Opvallend is de overeenkomst van datum, uur- en waarde-aanduiding met die van de Belgische strook: kennelijk is alléén het cliché verwisseld!

Afb. 3

Inventarisatie van bekende stroken

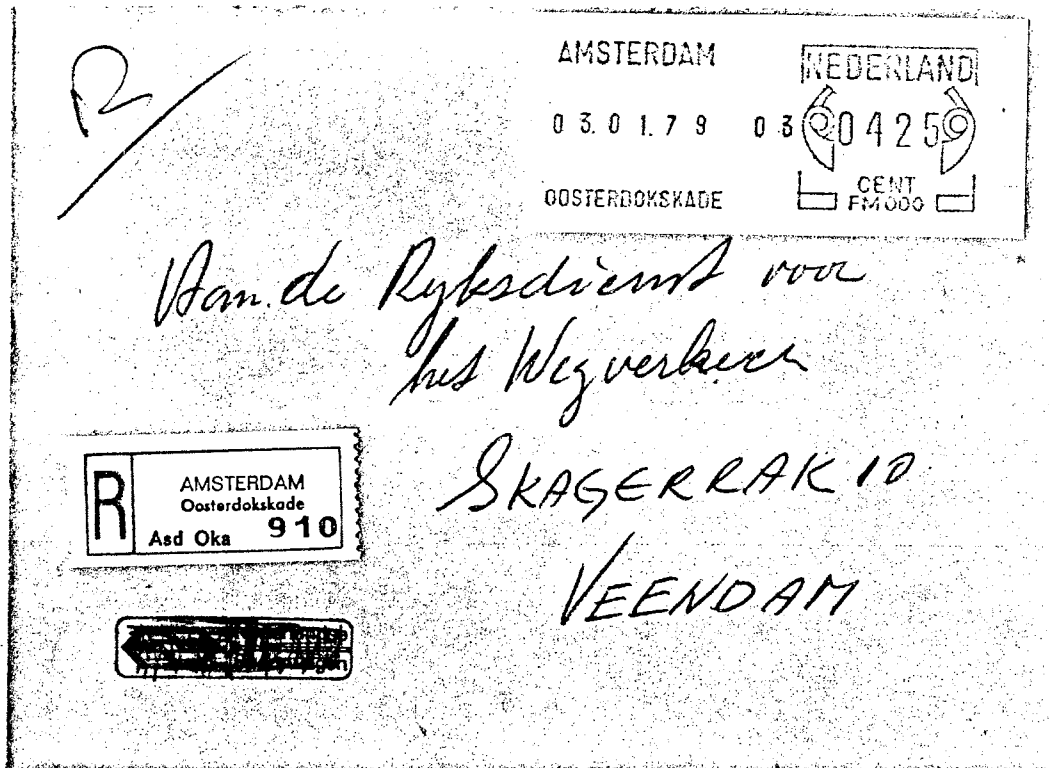
Aanvankelijk is er door filatelisten betrekkelijk weinig aandacht geschonken aan deze 'moderne' wijze van frankeren. Uit een overzicht van alle stroken (zie de Tabel) blijkt hoe weinig er in verzamelaarshanden zijn.

TABEL.

Overzicht van alle bekende kleine-uur loketstroken (FRAMA).

Type I	04.01.77	12	2080 demonstratiestrook)
	04.01.77	12	0020 demonstratiestrook)
	14.10.77	00	0520 afbeelding in dienstorder H.520)
	17.10.77	08	0025 eerste dag
	10.01.78	03	0055
	23.02.78	00	0000
	10.08.78	04	0045
	14.09.78	00	0000
Type II	14.09.78	00	0000
	22.09.78	00	0000
	05.10.78	00	0000
	05.10.78	01	0055
	05.10.78	02	0055
	05.10.78	03	0055
	13.12.78	00	0000
	29.12.78	11	0025
	03.01.79	03	0425
	18.01.79	11	0400
	18.01.79	11	diverse waarden (tussen 5 en 100c.)
	23.02.79	13	0055
	13.03.79	12	0010
	16.03.79	12	0055
16.03.79	14	0055	
29.03.79	15	0050	
10.04.79	10	0210	
12.04.79	16	0425	

Toch is het merendeel van deze stroken als 'verzamelobject' verworven: alle waarden 0010, 0025, 0045 en 0055 zijn immers te beschouwen als 'filatelistische verzoeken', waarvan alleen de 45 en 55 cent als drukwerk-/briefftarief gebruikt kunnen zijn. Terwijl de loketmachines vooral bedoeld zijn voor de frankering van postpakketten en aangetekende- en expressebrieven, zijn stroken met daarbij behorende tarieven veel zeldzamer. (Zie Afb. 4).

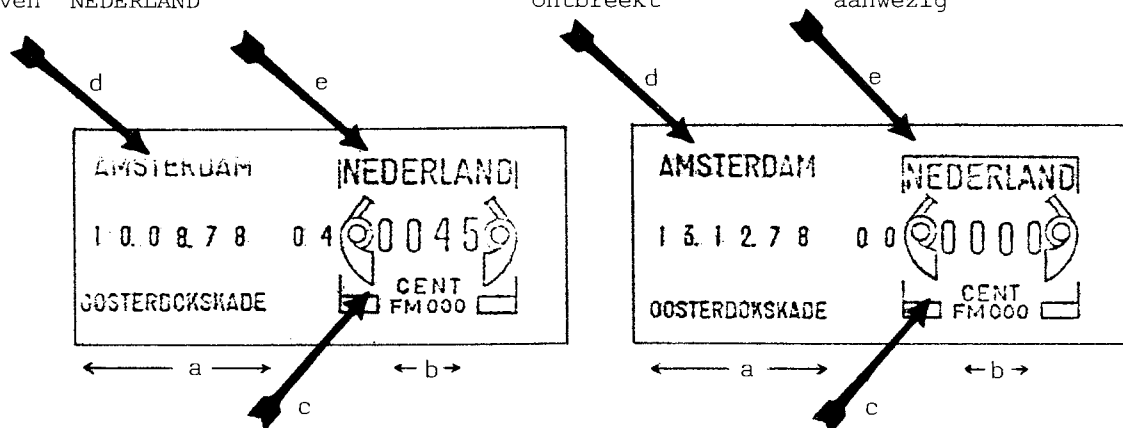
Afb. 4. (Kollektie T. Molenaar, Almelo).

In de Tabel zijn niet opgenomen: stroken met 'afwijkende data' tengevolge van een storing aan de microprocessor die het apparaat bestuurt (zie bij vervanging van de prototypen) en een strook strook met datum 13.03.78 waaraan apart aandacht zal worden besteed. Lezers die in hun kollektie een strook hebben met een datum of waarde die niet op deze lijst voorkomt, worden van harte uitgenodigd deze te melden!

De typen

Er bestaan twee Typen kleine-uur stroken, die in een aantal opzichten van elkaar verschillen (zie ook Afb. 5):

	Type I	Type II
a. lengte van 'OOSTERDOKSKADE'	27 mm	25½ mm
b. lengte van 'CENT'	9¼ mm	8½ mm
c. verticale afstand tussen 'posthoorn' en het rechthoekje daaronder	ruim 1 mm	bijna 3 mm
d. bovenste deel van 'AMSTERDAM'	vaag	kompleet
e. lijn boven 'NEDERLAND'	ontbreekt	aanwezig

Afb. 5

De inventarisatie van alle bekende stroken (zie de Tabel) bracht aan het licht dat, wanneer de stroken in chronologische volgorde gerangschikt worden, er vanzelf een scheiding tussen beide Typen aanwezig is, met als enige gemeenschappelijke datum 14 september 1978.

Alle (bekende) stroken tot die datum voldoen aan de criteria van Type I, met uitzondering van de 2 demonstratiestroken (04.01.77) die wél een volledige afdruk van 'AMSTERDAM' en een aanwezige lijn boven 'NEDERLAND' hebben.

De stroken vanaf 14 september 1978 voldoen alle aan de criteria van Type II. Van deze periode weten we zeker dat er meerdere machines in gebruik waren (zie hieronder bij uur-aanduiding) en al deze afdrucken zijn van het Type II.

Houdewind bracht (o.a. in Ned. Maandblad voor Philatelie, juni 1982, pag. 533) de twee typen in verband met verschillende machines: daarin zouden verschillende cliché-typen geplaatst zijn. Wij sluiten op grond van de nu beschikbare gegevens niet uit dat de twee Typen daarentegen zijn veroorzaakt door vervanging van oude door nieuwe cliché's. Deze mogelijkheid wordt ondersteund door het feit dat er van 14 september 1978 van beide Typen 'nulstroken' (monteurs- of teststroken) bekend zijn: de vervanging zou op die datum plaatsgevonden kunnen hebben.

De uur-aanduiding

De 'kleine-uur'-aanduiding, in dezelfde cijfergrootte als die van de datumaanduiding, is het kenmerk van de loketstroken uit de prototype-apparaten; ze hebben daar dan ook hun naam aan te danken. Bij nulstroken staat de aanduiding op 00, terwijl er wél een datum wordt afgedrukt (zie Afb. 4). Ook dit is een verschil met de latere 'grote-uren': stroken met een 0000-waarde en een grote-uur-aanduiding hebben géén datum, maar een 00.00.00-afdruk.

Het gebruik van de uur-aanduiding is aanvankelijk nogal merkwaardig. We zien (met uitzondering van de eerste dag) tot in januari 1979 de 'nachtelijke' uren 01, 02, 03 en 04. We mogen aannemen dat het kantoor toen gesloten was ..... De verklaring hiervoor is, dat de PTT-beambten de instelling van deze cijfers zélf konden regelen, en ze van deze mogelijkheid gebruik gemaakt hebben om daarmee de 'kas' (of het loket) aan te duiden. De meest bekende voorbeelden daarvan zijn de stroken van 5 oktober 1978: deze komen voor met 01, 02 en 03; de 3 op dat moment in gebruik zijnde machines? (Deze stroken zijn uitgeleverd door de Nieuwtjesdienst.) Vanaf december 1978 treffen we weer reële uren aan: 10, 11, 12, enz. Het lijkt niet toevallig dat deze verandering samenvalt met de plaatsing van nieuwe apparaten met groot uur ('serie-modellen'): de eerste daarvan is op 28 of 29 december 1978 in gebruik genomen. De grote uur-aanduiding kon niet meer als kas-aanduiding gebruikt worden, maar alléén voor het eigenlijke doel: het aangeven van het uur, waarop de strook werd aangemaakt. Het lijkt waarschijnlijk dat men dat toen ook weer is gaan invoeren bij de nog aanwezige prototypen! De eerste reële-aanduiding (11) vinden we dan ook op 29 december 1978. Dat hiermee de kas-aanduiding niet onmiddellijk helemaal in onbruik raakte zien we aan de strook van 3 januari 1979 (Afb. 4) met klein uur 03.

Definitieve vervanging van de prototypen

In april 1979 kwam er een eind aan de eerste proefneming met de Frama-loket-machines van het prototype: de microprocessor van het laatste apparaat liet het afweten, waardoor 'vreemde data' werden afgedrukt. We kennen hiervan drie verschillende voorbeelden: 00.28.05, 10.28.05 en 40.28.05. Niet bekend is of dergelijke stroken ook werkelijk gebruikt zijn voor de frankering van poststukken.

Een vreemde eend in de bijt

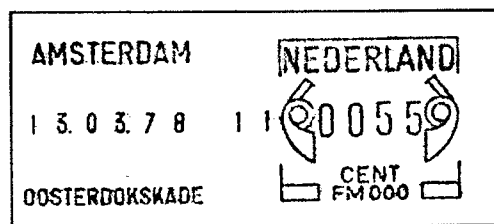
Zoals al gezegd is één bekende strook niet in het overzicht van de Tabel opgenomen. Het betreft een strook met datum 13.03.78, 11 uur en waarde 0055 cent (Zie Afb. 6). De strook voldoet aan alle criteria van Type II.

Chronologisch gezien zou deze loketstrook temidden van de groep van Type I terecht komen, en ze heeft dan ook lange tijd onze theorie, dat de stroken van Type II de opvolgers zijn van Type I, in de weg gestaan. Immers zij zou het bewijs zijn van het gelijktijdige gebruik van beide Typen.

Maar de strook verstoort nog een andere regelmaat, namelijk die in het gebruik van de 'uur-aanduiding'. We mogen gevoeglijk aannemen dat 11 een reële uur-aanduiding is en geen kas-aanduiding. Welnu: het 'uur' werd in het voorjaar van 1978 permanent voor de aanduiding der kas aangewend. Het cijfer 11 is de strook dus noodlottig geworden want op grond van de combinatie van Type II en reële uur-aanduiding moeten we tot de konklusie komen dat de strook een foutief jaartal heeft meegekregen, namelijk 78 in plaats van 79.

Deze konklusie wordt nog eens extra ondersteund door het feit dat er van 13 maart 1979 meerdere stroken bekend zijn met een 'filatelistische' waarde.

Het voorkomen van één enkel 'foutief' cijfer in de datum is geen onbekend verschijnsel. Afb. 7 laat twee stroken zien, beide (FM 3282 en 3283) gekocht op 1 juni 1982. Onmiddellijk na de aankoop bleek dat één strook de datum 1 augustus 1982 droeg.

Afb. 6

Om deze 'fout' vast te leggen heb ik beide stroken op een enveloppe geplakt en meteen laten stempelen. De strook van van Afb. 6 is naar mijn overtuiging eveneens een strook met foutieve datum, zij het in dit geval een foutief jaar.

Ten slotte

De studie, waarvan de bevindingen zijn neergelegd in de eerder genoemde brochure en waarvan ook in dit artikel een aantal resultaten zijn weergegeven kon niet anders tot stand komen dan met veel hulp van medeverzamelaars. Sommigen van hen droegen spontaan hun kennis en materiaal aan, bij anderen kostte het wat meer moeite. Bij een enkeling wachten we nog steeds op de beloofde gegevens. Desalniettemin: alle medewerkers hartelijk dank!

Het zou mooi zijn als ook deze publikatie weer nieuwe gegevens zou opleveren. Voor reacties en commentaar hou ik me dan ook zeer aanbevolen.

Jos M.A.G. Stroom
Postbus 7810
1008 AA Amsterdam.

Afb. 7

Nederlandse Loketfrankeermachines

Op 27 januari 1986 zijn dus eindelijk de verwachte 127 FRAMA-loketfrankeermachines in gebruik genomen op 94 postkantoren. De uitlevering van alle door de abonnees van Nieuwtjesdienst-3 bestelde materiaal heeft inmiddels plaatsgevonden.

Van al het op de eerste dag van uitgifte gedateerde materiaal, dat in het bezit van Nieuwtjesdienst-3 kwam, is een papierstudie gemaakt. Deze studie leidde tot verrassende resultaten. Ter verkrijging van een bevredigend resultaat is gebruik gemaakt van een zgn. korte-golf-U.V.-lamp, omdat het verschil in kleur hiermee duidelijker naar voren blijkt te komen dan met een lange-golf-U.V.-lamp. Tevens zijn zowel de voor- als achterkanten van het papier bekeken. Er blijkt namelijk ook wit papier van een geheel nieuwe samenstelling te zijn gebruikt. Deze papiersoort is aan de achterkant geheel wit, in tegenstelling tot de voorheen door FRAMA gebruikte papiersoorten.

Hieronder een korte beschrijving van de gevonden papiersoorten en daarna een overzicht van het per machine aangetroffen papier.

- G-papier: Dit papier is aan beide kanten geheel dof, het bevat geen witmaker en geen fosfor of fluor. Bij daglicht is de voorkant van de strook geel, vandaar de naam G-papier.
- A-papier: Dit papier is aan beide kanten dondergrauw en is identiek aan het A-papier van de eerste Belgische automaatstroken met de nummers 3001/3006 van de uitgifte 16 november 1981.
- B-papier: Deze papiersoort is aan de voorkant wit en aan de achterkant grauw en is identiek aan het Belgische B-papier, zoals dit o.a. werd gebruikt voor de BELGICA-automaatstroken, uitgegeven op 11 december 1982.
- C-papier: Dit papier is aan beide zijden grauw en is identiek aan het C-papier van de Belgische genummerde automaatstroken van het type I, herdruk februari 1984. Bij dit C-papier kunnen aan de voorkant lichtere kleurnuances voorkomen.
- D-papier: Dit papier is nieuw en aan beide kanten wit. Het wit van de voorkant is iets minder wit dan de voorkant van het B-papier. De oppervlaktestructuur is ruw en het papier voelt heel dik aan.

Uiteraard is het niet uitgesloten, dat naast de in de hierna volgende lijst al vermelde papiersoorten bij bepaalde machines nog andere papiersoorten zijn aangetroffen. Hiervan worden meldingen tegemoet gezien bij Nieuwtjesdienst-3. Volledigheidshalve: bij het onderzoek is ook het materiaal dat door de Filatelistische Dienst wordt geleverd, betrokken.

G.H. Kuijt.

Machineneno.	G	A	B	C	D	Machineneno.	G	A	B	C	D
FM 5000	x					FM 5038					
FM 5001	x		x			FM 5039			x		
FM 5002	x		x		x	FM 5040			x		
FM 5003	x		x			FM 5041			x		
FM 5004	x		x			FM 5042			x		
FM 5005	x	x				FM 5043					x
FM 5006	x		x			FM 5044					x
FM 5007	x		x			FM 5045					x
FM 5008	x		x			FM 5046					x
FM 5009	x		x			FM 5047					x
FM 5010	x		x			FM 5048					x
FM 5011	x		x			FM 5049					x
FM 5012	x		x			FM 5050					x
FM 5013	x		x			FM 5051					x
FM 5014	x		x			FM 5052					x
FM 5015	x		x			FM 5053					x
FM 5016	x		x			FM 5054					x
FM 5017	x		x			FM 5055					x
FM 5018	x		x			FM 5056					x
FM 5019	x		x			FM 5057					x
FM 5020	x		x			FM 5058					x
FM 5021	x		x			FM 5059					x
FM 5022	x		x			FM 5060					x
FM 5023	x		x			FM 5061					x
FM 5024	x		x			FM 5062					x
FM 5025	x		x			FM 5063					x
FM 5026	x		x			FM 5064					x
FM 5027	x		x			FM 5065					x
FM 5028	x		x			FM 5066					x
FM 5029	x		x			FM 5067					x
FM 5030			x			FM 5068					x
FM 5031			x			FM 5069					x
FM 5032			x			FM 5070					x
FM 5033			x			FM 5071					x
FM 5034			x			FM 5072					x
FM 5035			x			FM 5073					x
FM 5036			x			FM 5074					x
FM 5037		x				FM 5075					x

Machineneno.	G	A	B	C	D	Machineneno.	G	A	B	C	D
FM 5076			x		x	FM 5102					x
FM 5077			x		x	FM 5103					x
FM 5078				x	x	FM 5104					x
FM 5079				x	x	FM 5105			x		
FM 5080				x	x	FM 5106					x
FM 5081				x	x	FM 5107					x
FM 5082				x	x	FM 5108					x
FM 5083				x	x	FM 5109					x
FM 5084				x	x	FM 5110					x
FM 5085				x	x	FM 5111					x
FM 5086				x	x	FM 5112					x
FM 5087				x	x	FM 5113					x
FM 5088				x	x	FM 5114					x
FM 5089				x	x	FM 5115					x
FM 5090				x	x	FM 5116					x
FM 5091				x	x	FM 5117			x		
FM 5092				x	x	FM 5118					x
FM 5093				x	x	FM 5119					x
FM 5094				x	x	FM 5120					x
FM 5095				x	x	FM 5121					x
FM 5096				x	x	FM 5122					x
FM 5097				x	x	FM 5123					x
FM 5098				x	x	FM 5124					x
FM 5099				x	x	FM 5125					x
FM 5100				x	x	FM 5126					x
FM 5101				x	x						

Het adres voor uw papierreacties is:

G.H. Kuijt
Postbus 1006
2400 BA Alphen aan den Rijn

Veiling 48 - 31 mei 1986 te Rotterdam

Op onderstaande kavels kan ook schriftelijk worden geboden.

De biedingen dienen uiterlijk op maandag 26 mei a.s. in het bezit te zijn van de heer E. Jekel - Lijsterbeslaan 84 - 2282 LM Rijswijk.

Graag gebruik maken van onze speciale biedlijstjes die (volgens boekje 10bF) kosteloos worden toegestuurd. Let op de biedintervallen.

NETERLAND ROLZEGELS (vlg de Spec. Catalogus 1982 en de NVPH)

kavel	kat.	inzet	omschrijving
1	30.-	7,50	794Ra - los zegel - no 420
2	50.-	10.-	794Rc1 - 5 strip - no 215 op 4e zegel
3	100.-	30.-	794Rc1 - 10 strip - no 255/260
4	8,75	2,50	794Rd2 - 6 strip - no 400/405 en 5 strip no 005
5	9.-	2,50	461Rb - 5 strip - no 265
6	300.-	75.-	468R - 5 strip - no 290 op 3e zegel
7	hoog	100.-	Enorme partij retour kavels uit veiling 44. Genummerde en ongenummerde zegels 2 ct. Van Krimpen en Jul. Profiel, uit de automaat. Losse zegels en strippen. Schaars materiaal. Oorspronkelijke inzet: f 245.--
8	50.-	5.-	617R - 10 losse zegels met nummer
9	475.-	100.-	618Re - 6 strip - no 350/355
10	800.-	180.-	618Re - 10 strip - no 015/020
11	10.-	2,50	619Ra - los zegel - no 065
12	60.-	20.-	619Re - 5 strip - no 720
13	15.-	3.-	620R - los zegel - no 430
14	20.-	6.-	621Ra - los zegel - no 950
15	20.-	5.-	621Rc - 10 strip, 1 x gevouwen - no 180/185
16	75.-	20.-	621Rb - los zegel - no 095 (zegelafgifte appar.)
17	36.-	5.-	621Rf - partij 2 en 3 strippen.
18	39.-	7.-	621Rf2 - 30 strip, gevouwen om de 5 - no 035/060
19	250.-	50.-	623Rc - los zegel - no 250
20	55.-	14.-	623Rd - los zegel - no 475
21	15.-	4.-	623Rf3 - 10 strip, 1x gevouwen - no 450/455
22	25.-	6.-	624Ra - los zegel - no 320
23	12.-	3.-	624Rc - 5 strip - no 200
24	75.-	19.-	627Ra - los zegel - no 415
25	75.-	10.-	628Ra - los zegel - no 700, mist aan rechterzijde 2 tandjes, afkomstig uit zegelafg. app.

26	150.-	30.-	628Ra - 3 strip - no 285
27	200.-	40.-	628Rc - 5 strip - no 005
28	300.-	90.-	628Re - 5 strip - no 315
29		10.-	R-brief met 954 en 628Re - no 220 zegel iets beschadigd, en 629Rc - no 200.
30		7.-	Verpakkingsdoosje voor 5 genummerde postzegelrollen à 500 frankerzegels à 60 ct. Zegels 630R. Stempel d.d. 31 juli 1970
31		5.-	R-brief met 954 en 630Rd - no 125.
32	80.-	15.-	632Rb - 5 strip - no 045
33		10.-	R-brief met 632Rc in 3 strip - no 350
34	200.-	65.-	633Ra - 5 strip - no 495
35	500.-	170.-	633Rb - los zegel - no 350
36		7.-	Verpakkingsdoosje voor 5 genummerde postzegelrollen à 500 frankerzegels à 80 cent. Zegels 634R. Stempel 23 juli 1970.
37	60.-	8.-	634Rc - 5 strip - no 350
38	75.-	15.-	634Rc - 6 strip - no 055/060
39	hoog	50.-	Omdat Hali bij de vorige veiling vergeten was dit kavel mee te nemen, komt het opnieuw in veiling.
40	25.-	6.-	Een grote partij gebruikte genummerde rolzegels in 3 en 5 strip, Juliana Profiel.
41	15.-	4.-	Onuitgezocht op typen, zeer interessant materiaal. 941Ra2 (witte gom) - 5 strip - no 130
42	25.-	6.-	946Ra - 5 strip - no 890
43	75.-	12.-	950Ra - 5 strip - no 100
44	150.-++	60.-	950Ra - 6 strip ongevouwen - no 270/275
45	30.-	7.-	950R a - 30 strip - nummers 165 t/m 190, met de nummers aan de onderzijde tegen de perf.
46	120.-	24.-	952Ra - 5 strip - no 400
47	542.-	50.-	952Rb1 - 11 strip - no 000/495/490, begin rol Grote partij retour kavels uit veiling 44. hoofdzakelijk zegel 943 in 5 en 6 strip Oorspronkelijke inzet f 130.-
48	20.-	4.-	990R - 3 strip - no 495
49	80.-++	16.-	1011R - 6 strip - no 165/170
50	100.-	10.-	1030R - 5 x 5 strip - alle met nummer.
51	115.-	10.-	partij 1064R los +strippen. alsmede 1067R waarbij 2 x 15 strip begin van de rol
52	10.-	10.-	1110Ra - 5 strip - no 005 + 1238Ra in 6 strip met no 000/995 en 5 strip met no 005

BUITENLAND

53	2500.-++		BRD - Komplete 'Versuchsrolle' 500 Postfreimarken ohne Wert.(onbedrukte zegels, klein formaat.
----	----------	--	--

53a	50.-	De banderol is met zwarte tekst bedrukt. De 4 eindzegels zijn van het type 'türkis'.
53b	50.-	De zegels zijn om de 5 genummerd: 000 - 495 ..... 010 - 005. Duitse arabische gom.
53c	4.-	De complete rol wordt als volgt geveld: Banderol + 15 zegels Einde rol: 15 zegels + de 4 groene eindzegels. per 5 strip of 8.- per 10 strip .... etc. (schriftelijke bidders kunnen opgeven wat ze wensen)
53d	.....	De complete rol. Het bod zal hoger moeten zijn dan de som van alle biedingen op de nummers 52 a t/m c.

LOKET - EN AUTOMAATSTROKEN (indien vermeld: Kat. Maassen en Weber)

Loketstroken Nederland:

54	3.-	FDC Kontaktgroep nr. 1 - Haarlem Baljuwstraat FM 3053, d.d. 20.05.81.09 uur, waarde: 0065
55	10.-	Haarlem Baljuwslaan FM 3053, microprocessor kapot. d.d. 00.00.50 w: 0000 Dit is dus een 'teststrook' met 'datum' hetgeen volgens PTT niet meer kan.
56	5.-	Pakketkaart met l.s. FM 3053 d.d. 30.05.83 w: 8,50
57	4,50	Pakketkaart met l.s. FM 3053 d.d. 10.09.81 w: 6,25
58	75.-	Haarlem Baljuwslaan FM 3053. Brief met l.s. d.d. 11.5.84 w: 0,30 en clichéloos afdruk eveneens met d.d. 11.5.84, w: 040 stempel Haarlem.
59	120.-	Haarlem Baljuwslaan FM 3053. R-brief met 2 normale l.s. d.d. 11.5.84, w: 2,31 en 2,29 alsmede een l.s. met clichéloos afdruk d.d. 11.5.84, w: 180 Met bijbehorend 'bewijs ter postbezorging'.
60	80.-	Haarlem Baljuwslaan FM 3053. R-brief met 2 l.s. d.d. 12.11.82 en w: 3,26 + 3,24 alsmede een teststrook, dubbeldruk nulwaarde. R tarief = 6,50 Met 'bewijs ter postbezorging'. Achterzijde aank. st. Amstelveen FM 3054, w: 0000
61	10.-	rechts boven nog onbeschadigde kaderlijn
62	8.-	Amstelveen FM 3054. Brief met 2 loketstr. beide d.d. 27.05.82, w: 0033 en 0037 (tarief 70 ct.)
63	30.-	Amstelveen FM 3054, d.d. 7.1.83, w: 0034 Brief naar Engeland. Mengfrankering met 12 ct. rechts ongetand. Ambtshalve bijgefrankeerd met Dienstfrank. mach. Amsterdam FM 2607, w: 024 ct. Amsterdam OK. FM 000
64	60.-	de 3 typen a, b en c volgens publicatie van Jos Stroom, jan. 1986. - zie bijlage.

65	10.-	- de 3 typen in de 'nulwaarden' - de 3 typen: a - d.d. 13.11.80, w: 0,55 b - d.d. 29.01.81, w: 0,10 c - d.d. 13.11.80, w: 0,60 Amsterdam OK. Brief met 3 verschillende l.s. FM 3055 - w: 0021 FM 3282 - w: 0026 FM 3283 - w: 0023 alles d.d. 11.6.82
66	15.-	<u>Frankrijk</u> Ls. Satas S4 96029 'Poste aux Armes' w: 005** Enig bekende S4 - zie Bulletin blz AS 224.
67	10.-	Ls EMD/Camp Paris 118, G4 PC 75718 d.d. 17.10.85 w: 000,00** Blauw gew. papier geel/br support Machine die normaal gebruikt postale geldtrans.
68	40.-	Tarifs en Service strook, alle geprogram. waarden voor kg. in het 4e tarief. Op wit papier
69	50.-	Frama. Proefplaats 75 Paris 124 S1 75724 (1e cliché) paars, klein uur. d.d. 21.2.80, 1e dag van plaat- sing, gomdruk, w: 0120 Schaars.
70	10.-	GAPA EMD/Camp op brief. Paris 15, 19 R D'alleray G2 PC 75515, d.d. 27.1.83 w: 001,80 3e tarief.
71	10.-	EMD/Camp, nieuwste type afrek.str. PC 75724. Overzicht van op 27.9.85 verstuurd matr.
72	10.-	Vignette 'Fin de journée' Kasopmaakstrook, PC 75724. Kavel 71 en 72 horen bijelkaar.
73	65.-	Aftek.strook 'Perp' van LSA 05 75724. Ronde hoeken kat.M/W: LSA5-aB.blz 88) + Fiche recette journaliere.
74	7,50	GAPA strook EMD/Camp. Paris 20 G1 PC 75520 d.d. 26.1.83 w: 001,80 (3e tar) op brief.
75	15.-	Ls Satas SC 0948 w:0.10** 10.8.83 Rambersvillers
76	20.-	Ls Satas SDW 028 w:000** d.d. 3.6.83 Mirecourt
77	20.-	Ls Satas S1 19 925 w: 010** 24.3.83 Le Hailan
78	20.-	PC nummer is verkeerd, had 33(gironde) moeten zijn. Ls.Satas SP 0151 w: 010** d.d. 1.10.84 Bitche
79	28.-	4 cijfernummer (0151) ipv 3 cijfers beneden de 1000 Ls.Satas SP 1353, w: 000** d.d. 15.10.84 laatste dag met Satas/Frama S1 67222, w: 0000** d.d. 15.10.84 1e dag. Zelfde kantoor, machine vervanging. RRRR Ls.Satas S1 79005, w:000**, dd.12.4.85 laatste dag. Satas/Frama S1 79005, w: 00000**, dd 13.4.85 1e dag zelfde kantoor, machine vervanging RRR Satas/Frama S1 62126, w:0010** dd.11.8.84.Beuvry op Satas papier (gl.gom, dik papier, klein formaat) Satas/Frama S1 35125, w:0010** d.d. 20.7.84 met geheel weggevallen plaatsnaam en Rep. Franc. Satas/Frama S1 41295, w:0000** dd.00.00.00.kleur
80	28.-	
81	15.-	
82	18.-	
83	18.-	

164	70,-	18,-	11af	22a-mooie registerstreep	80,-	201	150,-	80,-
165	70,-	22,-	11af	23b-4x remspoor over 4 boekjes	11,-	202	24,-	11,-
166	70,-	28,-	11af	26a-onderkant 10 en 45ct iets weg	8,-	203		8,-
167	80,-	34,-	11af-telblok	gevallen		204	100,-	40,-
168	80,-	26,-	11bf-telblok-oranje strepen op kaft	29-kaftpaar volledige snijlijn rechts		205		10,-
			origineel	29-met snijlijn onder op FDC		206		10,-
169	65,-	20,-	12a	29-idem		207	14,2	3,5
170	65,-	22,-	12a	25ct Jul Reg links en rechts onge-		208	450,-	30,-
171	70,-	22,-	12a-telblok	tand-57 stuks		209		100,-
172	70,-	30,-	12a-telblok	uit boekje 1, 100 stuks van de 7ct				
173		50,-	12a-gestempeld 20-III-72 i.p.v	ongebruikt, grotendeels opgeplakt				
			1e dag 10-VIII-72	partij etsingnummers, krimpens, Jul				
			13a	o.a de 62ct				
174	85,-	28,-	13a-telblok	Canalzone-Brief 1972, 2 airmail				
175	90,-	38,-	14a	zegels ui boekje				
176	35,-	10,-	14a-telblok	Engeland DM 74				
177	37,5	15,-	14a-telblok	Engeland proefdoosjes 30 en 60p				
178	35,-	10,-	14b	Vaticaan nr1				
179	104,-	34,-	14a-14b,gom c2-14b,gom D1	idem nr 2				
180	37,5	15,-	14b-klein telblok-gom C2	Zweden H111				
181	26,-	6,-	15a	id H124				
182	25,-	6,5	15a	id H154				
183	25,-	7,-	15a	id H181				
184	25,-	7,-	15a	id				
185	30,-	12,-	15a-gom C1	id				
186	25,-	10,-	15a-gom C2	Nootwegen HA 11 type Ia en IIB				
187	27,5	6,5	15a-telblok	Zwitserland 4 briefkaarten bijge-				
188	24,-	7,-	16a-2x	frankeerd met zegels uit boekjes.				
189	20,-	5,-	16b-2x					
190	60,-	10,-	16b-smalle middenbaan					
191	60,-	24,-	16b-snijlijn boven blauw-fraai					
192	20,-	5,-	16a-18a					
193	20,-	5,-	17a					
194	35,-	10,-	17a-X boven verschoven tegen parf					
195	47,5	12,-	17b-plftb,3 G.I met en zonder telblk					
196	8,-	2,5	18b					
197	16,-	5,-	18b-19b					
198	16,-	5,-	19a-b					
199	7,-	3,-	20a1					
200		5,-	21a-0,1 spiegelbeeld					

Ditmaal geen schriftelijke veiling.

De geringe hoeveelheid aan materiaal, retouren uit de voorgaande veiling en nog enkele kavels, was eigenlijk te weinig om daarvoor een schriftelijke veiling te organiseren.

Materiaal voor de volgende veiling, september 1986, dient uiterlijk op maandag 16 juni o.s. in het bezit te zijn van de veilinghouder: Hali te Arnhem. Vragen, klachten en opmerkingen eveneens naar dit adres.

GRANDIOZE AANBIEDING NEDERLAND

BLIJF DE PRIJSSTIJGINGEN VOOR!

VOOR LEDEN 15% KORTING

AUTOMAAT-BOEKJES DE ROOIJ/HALI	24aN 4,25	9e V.V.O.1 135,—	942Ra 3,— 15,—	944D2 R2 15,—	1112 R2 17,50
1H 22,50	24aB 4,75	9eF V.V. 0,1 200,—	942Rb 3,— 18,—	944D2 L3 13,—	1112 L3 8,—
1H1 22,50	25a 4,—	9g Kruisrep. b.1 80,—	943Rc 50,—	944D2 R3 13,—	1112 R3 8,—
1Mx 65,—	26a 4,—	9gF krs.rep. b.1 85,—	943Rd 5,— 25,—	945D2 L2 5,—	1112 L4 T.O.P.
1My 25,—	27a 4,—	9h afsch.poot b.1 85,—	943Re 20,—	945D2 R2 5,—	1112 R4 T.O.P.
1Mz 90,—	28a 4,—	9h afsch.poot 0,1 75,—	944Rb 5,— 25,—	945RD2 L2 4,—	1112 A T.O.P.
2H 30,—	29 8,50	9h krs.rep. b.1 70,—	944Rc1 5,— 20,—	945RD2 R2 4,—	1112 B T.O.P.
2H10 30,—	30 5,—	9hF afsch. S tekst 70,—	945Rb 12,50	946D2 L1 6,—	1113 L1 5,—
2Mx 60,—	TELBLOKKEN	9hF afsch. pt. b.1 30,—	945Rc1 6,—	946D2 R1 6,—	1113 R1 5,—
2My 37,50	3a 17,—	9hF besch. S tekst 30,—	945Rc2 1,50 7,—	946D2 L2 4,—	1113 A T.O.P.
2Mz 37,50	4y 27,50	10a snijlijn 12mm 70,—	946Ra 2,— 12,—	946D2 R2 4,—	1113 B T.O.P.
3yD 11,—	5m 19,—	paar 90,—	946Rb1 1,— 4,50	947C1 L1 10,—	1113 C T.O.P.
3yW 11,—	6n 19,—	10bF KOSTELOO'S 90,—	947Ra 15,—	947C1 R1 10,—	1114 L1 T.O.P.
4yD 11,—	6a 40,—	11aF Lange K tekst 90,—	947Rb 4,— 9,—	947D1 L1 8,—	1114 R1 T.O.P.
4yW 11,—	6c 130,—	11aF besch. voet 55,—	947Rc1 2,50 5,75	947D1 R1 8,—	1114 A T.O.P.
4z 13,—	6e 50,—	11bF besch. voet 55,—	947Rc2 1,— 4,50	947D2 L1 5,—	1114 B T.O.P.
5m 7,—	6eFkl. 27,50	12a Kei 0,2 60,—	948Ra 2,— 6,—	947D2 R1 5,—	1114 C T.O.P.
5n 6,—	6Ffp 11,—	12a bl. str. in Kr. 60,—	948Rb 1,25 4,75	947D2 L2 3,—	1115 L1 6,—
6a 200,—	6Ff 67,50	12a Witte middenbn 70,—	949Ra 7,— 17,50	947D2 R2 5,—	1115 R1 6,—
6b 60,—	7a 16,—	14b stip b.5 30,—	949Rb 1,25 5,—	948C2 L1 5,—	1115 A 7,50
6c 55,—	7b 16,—	15aC2 Mager Kruis 25,—	950Ra 7,— 17,50	948C2 R1 5,—	1112 2A 4,—
6d 60,—	7bF 18,—	15a Kruis Versch. 25,—	950Rb 1,50 6,—	949D1 L1 6,—	1112 2B 4,—
6e 15,—	8a 27,50	16b snijlijn 80,—	951Ra 1,75 8,—	949D1 R1 6,—	1112 3A 4,—
6eFp 9,—	8aF 32,50	16b korte p. in rijskp. 10,—	951Rb 1,75 8,—	949D2 L1 5,—	1112 3B 4,—
6eF 9,—	8b 27,50	17a l.b. naast vouw 45,—	952Ra 7,— 21,—	949D2 R1 5,—	1112 4A 4,—
6Ff 67,50	8bF 65,—	17a br.str. 0,3 13,—	952Rb2 6,— 15,—	950C1 L1 30,—	1112 4B 4,—
7a 11,—	9a 60,—	18a Perf. 80% 45,—	953Ra2 7,— 17,50	950D1 L2 8,—	1112 5A 4,—
7b 11,—	9aF 60,—	18b vage teen b.1 22,50	954Ra1 12,50 27,50	950D1 R2 8,—	1112 5B 4,—
7bF 18,—	9F 325,—	18b perf. gesl. 75,—	954Rb 12,—	950D2 L3 5,—	1237 L1-L1 6,50
8a 18,—	9h 60,—	20a perf. 80% 45,—	955Rb1 3,— 14,—	950D2 R3 5,—	1237 R1-R1 6,50
8aF 20,—	9hF1 25,—	21a zegelversch. 20,—	956Ra2 7,— 25,—	951D2 L1 4,50	1238 L3-L2 T.O.P.
8b 20,—	9hF2 25,—	22c rechts ongetand 12,50	1108Ra 1,— 2,50	951D2 R1 4,50	1238 R3-R2 9,—
8bF 20,—	10ad 22,50	23b stompe poot 6,—	1108Rb 0,25 1,—	951RD2 L1 4,—	1238 L7-L2 5,—
8c 60,—	10aW 22,50	25a uitgel. 5 tekst 5,—	1109Ra 1,— 2,50	951RD2 R1 4,—	1238 R7-R2 5,—
8cF 60,—	10aF 40,—	25a p. op i ontbr. tekst 5,—	1109Rb 0,25 1,—	952 6A T.O.P.	1239 L3-L1 5,50
9a 60,—	10aF 50,—	29 snijlijn paar 25,—	1110Ra 1,25 4,—	952 7Aa T.O.P.	1239 R3-R1 5,50
9aF 25,—	10bF 65,—	29 afgesch. kruis links 10,—	1111Ra 1,50 4,50	952 8 T.O.P.	1240 L2-L1 6,50
9b 250,—	11bF 50,—	gen. rolzegels vlg. spec. cat. gen. rolzegels.	1111Rb 1,— 3,—	952dof 9A 5,50	1240 R2-R1 6,50
9c 90,—	12a 50,—	461Ra 90,—	1112Ra 1,50 4,50	952dof 9B 8,50	1241 L4-L1 7,—
9d 150,—	13a 55,—	461Rb 90,—	1112Rb 1,— 3,—	952dof 9B 8,50	1242 L4-L1 8,—
9dF 125,—	14 25,—	468R 12,— 175,—	1113R 1,— 4,—	952dof 10A2 5,50	1242 R4-R1 8,—
9e 115,—	14bC2kl 25,—	734Ra1 20,—	1114R 1,25 4,25	952dof 10B2 5,50	1243 L3-L1 9,50
9eF 180,—	14bD1Gr 32,50	734Rc2 20,—	1115R 1,50 5,—	952 11 T.O.P.	1244 L5-L1 12,50
9f 185,—	14bD1 22,50	794Rd1 5,— 14,—	925R 22,50 350,—	953wit 2A 8,50	1244 R5-R1 12,50
9f 185,—	15aC2 18,—	794Rd2 1,— 3,—	971R 275,—	953wit 2B 8,50	1245 L7-L1 15,—
9f 140,—	15aC2 18,—	794Rd1 5,— 14,—	971R 275,—	954dof 1A 11,—	1245 R7-R1 15,—
9g 60,—	15aC2 18,—	794Rd2 1,— 3,—	971R 275,—	954dof 1B 13,—	1246 R3-R1 T.O.P.
9gF 65,—	15aC2 18,—	617R 3,— 12,—	971R 275,—	954dof 1B 11,—	1246 L4-L1 17,50
9h 60,—	15aC2 18,—	618Rb2 47,50	971R 275,—	955dof 1A 8,50	1246 R4-R1 17,50
9hF71 25,—	15aC2 18,—	618Rc 12,—	971R 275,—	955dof 1A 13,—	1247 L3-L1 20,—
9hF72 25,—	15aC2 18,—	618Rd 9,— 60,—	971R 275,—	955dof 1B 8,50	1247 R3-R1 20,—
10aD 20,—	15aC2 18,—	619Ra 6,— 20,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
10aW 20,—	15aC2 18,—	619Rb 12,— 35,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
10aF 40,—	15aC2 18,—	619Rc 3,— 9,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
10aF 50,—	15aC2 18,—	619Rd 12,— 35,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
11aF 45,—	15aC2 18,—	619Re 12,— 35,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
11bF 45,—	15aC2 18,—	619Rf 20,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
12a 50,—	15aC2 18,—	620R 9,— 175,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
13a 55,—	15aC2 18,—	621Ra 12,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
14 22,50	15aC2 18,—	621Rc 6,50	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
14bC2 22,50	15aC2 18,—	621Rd 35,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
14bD1 22,50	15aC2 18,—	621Rf 5,50 6,50	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
15a 26,—	15aC2 18,—	623Ra 60,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
16aC1 15,—	15aC2 18,—	623Rd 40,— 95,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
16aC2 15,—	15aC2 18,—	623Rf 5,50 6,50	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
16aD1 9,—	15aC2 18,—	624Ra 17,50	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
16aD2 20,—	15aC2 18,—	624Rc 3,50 10,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
16b 8,—	15aC2 18,—	627Rb 15,— 45,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
17aBr 10,—	15aC2 18,—	627Rd 35,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
17aGr 10,—	15aC2 18,—	628Ra 55,— 180,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
17b 10,—	15aC2 18,—	628Rc 60,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
18aD1 5,—	15aC2 18,—	628Rd 50,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
18aD2 5,—	15aC2 18,—	629Ra 65,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
18aD2S 7,50	15aC2 18,—	630Ra 30,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
18b 5,—	15aC2 18,—	630Rb 40,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
18bV 14,—	15aC2 18,—	630Rc 22,50 52,50	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
19a 4,75	15aC2 18,—	632Ra 50,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
19b 4,75	15aC2 18,—	632Rb 40,— 50,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
20a 4,25	15aC2 18,—	632Rc 20,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
21a 4,25	15aC2 18,—	633Ra 55,— 25,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
22a 4,25	15aC2 18,—	633Rd 60,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
22b 4,25	15aC2 18,—	634Ra 55,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
22c 4,25	15aC2 18,—	634Rb 6,— 22,50	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
23a 4,25	15aC2 18,—	634Rc 10,— 50,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
23b 4,25	15aC2 18,—	636Ra 90,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
	15aC2 18,—	941Ra1 3,— 15,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	
	15aC2 18,—	941Ra2 3,— 18,—	971R 275,—	955dof 1B 13,—	

Wijze van betaling: gaarne op mijn girorekening 1139196, of op de Amro-Bank N.V. rek.nr. 455015201
A.u.b. geen orders beneden f 25,—, orders beneden f 200,— plus porto. Levering zolang de voorraad strekt. GEEN WINKEL.

POSTZEGELHANDEL J. F. H. BROUWERS
WESTERPARK 72 - 5042 MH TILBURG - TELEFOON 013-670071

